

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Heydar

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

ƏBƏDİYAŞAR LİDER!

*Sabah Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri
Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümüdür*

4

Qafqaz Müsəlmanları
idarəsi ulu öndər Heydar
Əliyevin anadan olmasının
95 illiyinə həsr olunmuş
konfrans təşkil edib

3

Alman faşizmi
üzərində qələbədən
73 il ötür

12

Paşinyan baş nazir
seçildi, bəs sonra..?

9 may 2018-ci il

Regional inkişaf proqramlarının uğurlu icrasının nəticəsi olaraq qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı perspektivlərin müəyyənləşdirilməsində stimulverici amil rolu oynayır. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyev daim çıxışlarında, xarici ölkələrə səfəri çərçivəsində keçirdiyi görüşlərdə iqtisadiyatın şaxələndirilməsi siyasetinin uğurlarından geniş bəhs etməklə, iş adamlarını bu istiqamətdə investisiya yarırmağa çağırır.

Ölkə iqtisadiyyatına yatırılan investisiyaların hecminin ildən-ile daha da artırılması, daxili investisiyaların xarici investisiyaları üstələməsi ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafına dəstəyin bariz nümunəsidir. Prezident İlham Əliyev bildirir: "Ölbəttə, bütün bu işləri görərken, bir daha qeyd etmek istəyirəm ki, biz bir neçə məqsədi güdüruk. Ölkə iqtisadiyyatını şaxələndirmek, idxaldan asılılığı azaltmaq, ixrac potensialını və kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracını artırmaq. Hesab edirəm ki, biz kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracını iki dəfə artırıbilərik. Bu, real hədəfdir, biz buna nail olmağa çalışmalıyıq".

Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rübünnün yekunlarına ve qarşıda duran vezifelərə həsr olunan iclasında səsləndirilən rəqəmlər də bu kimi məqsədlərə işiq salır. Belə ki, cari ilin ötən dövründə ölkə iqtisadiyyatına 3,5 milyard dollar sərmaya qoyulub. İqtisadiyyat 2,3 faiz, qeyri-neft sektorunu texminən 3 faiz artıb. Sənaye istehsalında artım 2 faiz, qeyri-neft sənayesində isə təxminen 10 faiz təşkil edir. Kənd təsərrüfatı 4,2 faiz artıb. Valyuta ehtiyatlarımız 2,2 milyard dollar artıb, hazırda 44,2 milyard dollar təşkil edir. Cari ilin üç ayında isə artım 2 milyard dollardan çoxdur. Dövlətimizin başçısı bildirir ki, artan valyuta ehtiyatlarımız bir tərəfdən onu göstərir ki, biz ehtiyatlarımızdan çox qənaətlə istifadə edirik, digər tərəfdən, bu, son illər ərzində apardığımız uğurlu neft siyasetinin nəticəsidir. Cənab İlham Əliyev bu məqamı da xüsusi qeyd edir ki, eger sovet vaxtına nəzər salsaq görərik ki, o vaxt bölgü aparılırdı. Azerbaycanda üzüm, pambıq, gül, meyvə, tərəvəz istehsal edildi, ancaq yağı, et, un başqa respublikalardan getirilirdi. Bu da vahid ölkə üçün məqbul variant idi. Ancaq biz indi müstəqillik dövründə yaşayıraq və əlbəttə ki, çalışmalıq öz ərzaq təhlükəsizliyimizi tam şəkildə təmin edək. Təbii ki, rayonlar üzrə aparılan ixtisaslaşma, əvvəldə də qeyd olunduğu kimi, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin sədrliyi ile həmin sahələrin inkişafına dair müşavirələrin keçirilməsi, prioritətlərin açıqlanması qarşidakı iller üçün müəyyənləşdirilən hədəflərə yüksək səviyyəde nail olunacağına əsas yaradır.

Özel bölmənin əsas sahələrdən olan aqrar sektorun inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, aqrar sahədə ixrac potensialının artırılması məqsədilə ölkədə müasir aqroparklar və iri fermer təsərrüfatları təşkil edilir. Iclasda dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu əminliyi də ifade etmişdir ki, yaradılmaqdə olan 45 aqropark biziñ ixrac potensialımızı böyük də-

"Made in Azerbaijan" brendi dünyaya səs salır

Prezident İlham Əliyev: "İxrac məsələlərini mütəşəkkil qaydada, kompleks şəkildə həll etməliyik"

rəcədə artıracaq: "Bu aqroparkların 28-i bitkiçilik, 17-si isə heyvandarlıq kompleksidir. Bu, həm ərzaq təhlükəsizliyinin temin edilməsinə xidmət göstərəcək, eyni zamanda, ixrac imkanlarını genişləndirəcək. Biz mütləq yeni ixrac bazarlarına üz tutmalıyıq. İndi bu istiqamətdə işlər gedir, müxtəlif ölkələrə ixrac missiyaları ezam edilir. Daha da fəal olmalıyıq və daha ciddi nəticələr olmalıdır ki, kontraktlar imzalanın və bizim məhsulumuz növbəti, yəni, yeni bazarlara çıxabilisin. Təbii ki, ənənəvi bazarlarda yerimizin möhkəmləndirilməsi istiqamətində addımlar atılır. Hazırda Azərbaycanda 400 hektarda, ondan da çox sahədə yeni istixana kompleksləri yaradılır. Onların bir hissəsi artıq fəaliyyətə başlayıb. Bu istixanaların əsas bazarı xarici bazarlardır. Çünkü biz özümüzü tərəvəzle artıqlaması ilə təmin edirik."

Aqroparkların yaradılması ən müasir təcrübə kimi dəyərləndirilir. Aqroparkda fermer artıq satışın təşkili, saxlanması, təkrar istehsal kimi məsələlərdən azad olur. Qeyd edək ki, son illərdə eksər kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmiin artım tempi ölkədə kənd əhalisinin sayının artım tempini dəfələrlə üstələyib. Cari il üçün pambıqcılıq, üzümçülük, barmaçlıq, findiqçılıq sahəsində nəzərdə tutulan plana diqqət yetirsek, növbəti illər üçün hədəflər özüyündə açıqlanmış olur. Ərzaq

təhlükəsizliyi hər bir ölkə üçün enerji təhlükəsizliyi qədər önemlidir. "Ölbəttə, Azərbaycanın bəzi ərzaq məhsullarını xarici bazarlardan idxlə etməsinə baxmayaq biz çalışmalıyıq ki, öz daxili istehsalımızı maksimum artıraq, fəvqələdə hallardan özümüzü qoruyaq" söyləyən Cənab İlham Əliyev bildirir ki, özümüzü təmin etmek üçün daxili bazarların daxili resurslar hesabına təmin edilməsi prosesi davam etdiriləcək: "Yəni, bir sözə, idxaldan asılılıq maksimum dərəcədə azalmalıdır. Bu, həm təhlükəsizlik üçün lazımdır, həm də biz valyuta ehtiyatımıza qənaət etməliyik."

Sahibkarlığın inkişafına xidmət edən mühüm addımlardan biri kimi "ABAD mərkəz"lər yaradılır. Iclasda bu məsələye də diqqət yönəldilmişdir: "Aile Biznesine Asan Dəstək (ABAD) mərkəzləri yaradılır. Bunun da həm sahibkarlığın, həm də biznesin inkişafı üçün böyük əhəmiyyəti var. "ABAD mərkəz"lərində rəqabətqabiliyyətlə məhsullar yaradılır. Mən dövlət şirkətlərinə göstəriş vermişdim və özəl şirkətlərə tövsiyə etmişdim ki, bu sahəyə diqqət göstərsinlər. Bu proses artıq başlamışdır. Bu il 5-6 min insan özünüməşgulluq programı ilə əhatə ediləcək. Bu, işsizliyin aradan qaldırılması və yoxsullğun azaldılması istiqamətində önəmli addım olacaqdır. Kifayət qədər vəsait var. Sadəcə olaraq bu işlər düzgün təşkil edilməlidir ki, ehtiya-

cı olan insanlara pul qazanmaq üçün vasitələr verilsin."

Ölkə Prezidenti iclasda sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı tapşırıqlarını da verdi: "Sahibkarlarla həm dəstək vermək, həm də yol göstərmək lazımdır. Bir çox hallarda onlar passivlik göstərir, təşəbbüs göstərmirlər, hətta yetişdirdikləri məhsulu xaricə aparmağa belə tənbellik edirlər. Gözleyirlər ki, kimse gəlib onların qapısını döyəcək, onların məhsulunu alacaq. Onlar özləri getməlidirlər, bazarları axtarmalıdırlar, kontraktlar imzalamalıdırlar, temaslar qurmalıdırlar. Biz hətta xarici ölkələrin televiziyalarda kənd təsərrüfatı məhsullarının reklamını da dövlət hesabına edirik. Onu da etmirlər. Yaxşı, indi bir az hərəkətə gəlsinlər. Dövlət bu qədər səy göstərir, dəstək verir, vəsait ayırır, siyasi dəstək göstərir. Ona görə biz eger bu işlərə başlamasaydıq, indi heç biri olmayıacaqdı, bax, 2,8 milyard dollar, 2,3 milyard manat qoyulmaçaqdı, kənd təsərrüfatı istehsalı bu qədər artmayacaqdı, bu qədər iş yerləri yaradılmayacaqdı, yalnız pambıqcılıqlıda 200 min insan işlətəmək qararlarının real nəticələri bunlardır."

Özünüməşgulluğun təminatı, en esası sosial müdafiənin gücləndirilməsi əsasdır. Aile təsərrüfatlarının inkişafına dəstəyin daha da gücləndirilməsi, hər bir ailənin öz məhsulu ilə tanınması üçün şərai-

tin yaradılması sağlam rəqabetə yol açır. Bu isə öz növbəsində məhsulun keyfiyyətini şartlaşdırır. "İxrac məsələlərini mütəşəkkil qaydada, kompleks şəkildə həll etməliyik" söyleyən Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə fəaliyyətin intensivləşməsini tövsiyə edir. Bu sahədə yeni əlaqə vasitəsi olan "Azexport" portalının yaradılması, Azərbaycanda istehsal olunan məhsullar barədə etraflı məlumatların xarici investorlara çatdırılmasına yeni metod kimi sərfəlidir. Neticə olaraq "Made in Azerbaijan" brendi dünyaya səs salır: "İndi təhlil aparmaq üçün bizdə daha geniş imkanlar var. Çünkü "Azexport" portalına daxil olan sifarişlər, eslinde, marketing üçün çox əhəmiyyətli bir vasitədir. Əvvəller marketing xarici bazarlarda aparmaq üçün bizim bele imkanımız yox idi. Bu işlər daha çox kor-təbii görülürdü. Amma "Azexport" portalının əhəmiyyəti ondadır ki, həm yerli istehsalçılar öz məhsulları barədə məlumatları bu saytda yerləşdirirlər, həm də xaricdən sifarişlər gəlir. Təhlil apararkən görürük, bəzən elə sifarişlər gəlir ki, biz o sifarişləri tam yerinə yetirə bilmirik. Bu, dövlət qurumlarına və sahibkarlara yol göstərir ki, həmin sahələr inkişaf etməlidir. Əlbəttə, çox istərdim ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının emali sənayesi daha sūrətli inkişaf etsin".

"Səs" Analitik Qrupu

9 may - alman faşizmi üzərində qələbədən 73 il ötür. İkinci Dünya müharibəsi illəri bəşəriyyətin XX əsrə üzləşdiyi ən ağır və dəhşətli dövr olub. Bu tarixi qələbədə Azərbaycanın, onun övladlarının, neftinin əhəmiyyəti böyükdür. Müharibə başlanğıcından keçən qısa müddət ərzində Azərbaycan ərazisində 87 qırıcı batalyon, 1124 özünümüdafiə dəstəsi təşkil edilib, 1941-1945-ci illərdə respublikanın 700 mindən çox oğlan və qızları cəbhəyə getmişdir. Onların təxminən yarısı döyüş meydanlarında həyatlarını itirmişdir. Müharibə zamanı göstərdikləri iğidliyə görə 130-dan çox Azərbaycan vətəndaşı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görürlüb, 170 mindən çox əsgər və zabitimiz isə müxtəlif orden və medallarla təltif edilib.

Azerbaycanlı çağırışçı və könlüllərdən formalasdırılan 77-ci, 223-cü, 336-cı, 402-ci və 416-ci milli atıcı diviziyaları Qafqazdan Berlinədək şanlı döyüş yolu keçmişdir. Xalqımızın qəhrəman övladları Moskva, Leningrad, Kiyev, Stalinqrad, Simferopol, Odessa və iril-xirdali digər yüzlərlə yaşayış məntəqəsinin düşməndən azad edilməsi uğrunda rəşadətə döymüşlər. Həmyerilərimiz Polşa, Çexoslovakiya, Yugoslaviya və digər ölkələrin azad olunmasında da yaxından iştirak etmişlər. Partizan hərəkatında iştirak edən soydaşlarımız da saysız-hesabsız qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişlər. İkinci Dünya müharibəsində şərəflili döyüş yolu keçən Azərbaycan övladlarının qəhrəmanlığı və şücaəti heç vaxt yaddaşlardan silinmir, gənc nəsil üçün əsl vətənpərvəlik nümunəsidir.

Xalqımız faşizmə qarşı mühabədə döyüş meydanları ilə yanaşı, arxa cəbhədə də əsl şücaət və əzmkarlıq göstərmişdir. İkinci Dünya müharibəsində qələbənin qazanılmasında Bakı nefti əvəzsiz rol oynamışdır. 1941-1945-ci illər müharibəsi zamanı Sovet İttifaqının istifadə etdiyi neftin 70 faizindən çoxu, benzinin 80 faizi, motor

yağlarının isə 90 faizi Azərbaycanın payına düşmüşdür. Azərbaycan Berlinin alınması zamanı Almaniya səmasında uçuslar həyata keçirən 7 min hərbi təyyarənin yanacaq təchizatında da mühüm rol oynamışdır. Xalqımız cəbhəyə 7 tondan çox donor qanı göndərmiş, döyüşən ordunun ərzaq və isti geyimlə təchizatında fəal mövqeyi ilə seçilmişdir. Azərbaycan faşizm üzərində qələbə namine bütün imkanlarını maksimum səfərbər etmişdir.

Faşist Almaniyasının Şərq siyasetində Qafqaza, o cümlədən, Azərbaycana xüsusi diqqət yetirildi. Hələ 1941-ci il aprelin 29-da yaradılan Oleburq iqtisadi qərarğahı tərefindən təsis edilmiş plan da Qafqazın, ələlxüsus, Bakının işğali mərkəzi yer tuturdu. Hitler hələ 1941-ci il iyulun 16-da hökumət üzvlərinin yığınçığında bildirmişdi ki, Bakı alındıqdan sonra, o, hərbi məntəqəye çevriləcəkdir.

1941-1945-ci illərin alovunu Azərbaycanın hər bir vətəndaşı yaşıyib. Aclıq və səfalet hər bir qapını döybür. Müharibə illərində Azərbaycanın bütün iqtisadiyyatı da müharibə tələblərinə uyğun qurulmuşdu. Fəhle və qulluqçular üçün iş günü 11-12 saatə qaldırılmışdı. Məzuniyyətlər ləğv olunmuşdu. Ərzaq, gündəlik tələbat və çox işlənən sənaye məhsullarının satışı üzrə kartočka sistemi tətbiq edilmişdi. Orduya səfərbər edilmiş işçilərin yerine qadınlar və yeniyetmələr cəlb olunmuşdu. Bütün sənaye sahələri cəbhə üçün məhsul istehsal etməye başlamışdır. Azərbaycan hərbi əməliyyat meydانının əvvəlindən axırınadək, bu meydanda fəal iştirak etdi. Bakıda - indiki Sətərxan adına zavodda müharibə üçün silah-susat istehsal olunurdu. "Katyuşa" raket, "Şapkin pulemyotu", "YAK-3" qırıcı təyyarəsi yığıldı. Bütün qüvvələr

faşizm üzərində qələbəyə yönəldilmişdi.

Azərbaycanda hazırda 1000 nəfərdən artıq Böyük Vətən müharibəsi veteranı yaşayır. 9 may faşizm üzərində qələbədən 73 il ötsədə, həmin illərin ağrısını-acısını yaşıyan insanlar hələ də var. Həmin illərdə baş verən hadisələrin, müharibənin şahidi və iştirakçısı olan insanların qələbə istəyi ilə Berline qədər getməsi, fədakarlığı və ərənliyi torpaqlarımızın 20 faizini işğal etgində olduğu bir zaman da bugünkü gənclərə örnəkdir. İkinci Cahan savaşının od-alov püşkürən cəbhələrində ölümlə üzüüzə dayanan, qəhrəmanlıq göstərən insanlara və müharibə veteranlarına Azərbaycanda böyük saygı var. Veteranlara ikinci həyati isə öz diqqət və qayğısı ilə Ulu Önder Heydər Əliyev bəxş etmişdir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə müharibə veteranlarının

NƏZAKƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin, Prezident Kitabxanasının və Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZERTAC-in) birgə layihəsi olan "Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət" silsiləsindən 2013-2018-ci illəri əhatə edən növbəti ikicildlik kitab çapdan çıxıb. AZERTAC xəber verir ki, "Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət (2013-2018)" kitabı dövlətimizin başçısının birinci və ikinci prezidentliyi dövründə mədəniyyət və turizm sahələrinin inkişafı ilə bağlı görülən işlərə dair əvvəller nəşr olunmuş ikicildliklər silsiləsinin davamı və bu seriyadan üçüncü top-ludur.

"Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət (2013-2018)" ikicildiliyin 1-ci cildində Azərbaycan Respubli-

"Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət" silsiləsindən 2013-2018-ci illəri əhatə edən ikicildlik kitab işıq üzü görüb

kasının Prezidenti İlham Əliyevin bu illər ərzində milli-mədəni ərismi-

zə, mənəvi dəyərlərimizə bağlılığı, ehtiramını, qayğını ifadə edən

nitqləri, çıxışları, müsahibələri, mədəniyyət və turizm obyektlərinin açılış və təməlqöymə mərasimlərində iştirakına dair materiallar daxil edilib.

Toplunun 2-ci cildinə Azərbaycanın içtimai-mədəni həyatında və turizm sahəsində baş verən mütərəqqi yeniliklərin, əldə olunan naiyyətlərin və hər iki sahədə dənizmək yüksəlişin fundamental bazasını təşkil edən normativ-hüquqi sənədlər, dövlətimizin başçısının mədəniyyət xadimlərinə, ölkənin təşəbbüsü ilə təşkil olunan beynəlxalq tədbirlərin iştirakçılarına və Azərbaycan xalqına ünvanlandığı təbrik məktubları daxil edilib.

Növbəti ikicildlik də Prezident İlham Əliyevin mədəniyyət və turizm sahəsində həyata keçirdiyi

mütərəqqi siyaseti araşdırın tarixçilər, ədəbiyyatşunaslar, kulturoloqlar, ali məktəblərin müəllim və tələbələri, həmçinin oxucular üçün zəngin məlumat mənbəyidir. İkicildlikdə Prezident İlham Əliyevin iştirak etdiyi tədbirlərdə çəkilmiş fotosəkillər də yer alıb.

"Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət (2013-2018)" toplusunun layihə rəhbəri və ikicildiliyin giriş sözünün müəllifi Azərbaycan Respublikasının mədəniyyəti naziri Əbülfəs Qarayevdir.

Kitabın tərtibçiləri UNESCO-nun "İnformasiya hamı üçün" Azərbaycan Komitəsinin sədri, tarix elmləri üzrə felsefe doktoru, dozent Lətifə Məmmədova və Prezident Kitabxanasının direktoru, Əməkdar Mədəniyyət İşçisi Mayıl Əhmədovdur.

Mayın 8-də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) təşkilatçılığı ilə ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyinə həsr olunmuş konfrans keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, din və elm xadimlərinin, müxtəlif dini konfessiyaların təmsilçilərinin, dövlət və hökumət rəsmilərinin, Milli Məclisin deputatlarının, ictimaiyyətin nümayəndələrinin iştirak etdikləri konfransda müqəddəs "Qurani-Kərim" dən ayələr oxunub. Sonra ümummilli lider Heydər Əliyev haqqında film nümayiş etdirilib.

Tədbirin moderatoru QMİ sədrinin müavini, Bakı İslam Universitetinin rektoru Sabir Həsənli ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda dinə və dindarlıq qayğıından danışır. Bildirilib ki, Ulu Öndər ölkəmizde yeni məscidlərin tikintisine, köhnələrinin isə təmirinə hər zaman xüsusi diqqət yetirirdi. Dindarlar ümummilli lider Heydər Əliyevin diqqət və qayığını hər zaman hiss edib ve yüksək qiymətləndiriblər.

QMİ-nin sədri şeyxüislam Allahşükür Paşazadə çıxış edərək bildirib ki, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin heyati boyunca Azərbaycan naminə göstərdiyi xidmətlər missilsizdir. Bu görkəmli şəxsiyyətin onilliklər ərzində Vətənə, millətə xidmətinin cövhərində böyük mənəviyat sahibi olması dayanır. Heydər Əliyev ölkəmizi dini, etnik separatçılıq zəminində parçalamaq, mənəvi cəhdətdən zəiflətmek, məzhəb ayrı-seçkiyili salmaq isteyənlərin niyyətlərini puça çıxaraq dövlətçiliyimizi xilas edib. Milli və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bütün vətəndaşlarımızı azərbaycanlıq məfkuriəti ətrafında səfərbər etməklə Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyinin sarsılmaz əsaslarını yaradı. "Heç vaxt inanımızdan, dinimizdən uzaqlaşmayacaq və bu mənəvi mənbələrdən istifadə edərək gələcəyimizi quracaq" sözü Heydər Əliyevin dünyalar qədər sevdiyi Azərbaycanın gələcək səadətinin təminində müqəddəs dinimizin oynayacağı rolu uzun illər əvvəldən düşündüyüünü göstərir, onun İslam dəyerlərinə sədaqətdən xəbər verirdi. Təsadüfi deyil ki, Ümummilli Lider hakimiyyətə qayıdanın sonra ilk addımlarından birini məhz ibadət məkanına atdı - Təzəpir məscidini ziyarətə gələrək dindarlar qarşısında çıxış etdi, "Allahın yolunda hamımız bir olaq" dedi. Ulu Öndərin ilk sərəncamlarından biri nisgili Bibiheybət məscidiñin bərpası ilə bağlı oldu. Bibiheybət məscidinin təməlinin qoyulması mərasimində Ulu Öndər deyib: "Biz Azərbaycanda bütün dini abidələri,

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyinə həsr olunmuş konfrans təşkil edib

oqaqları, müqəddəs yerləri sizinle birlikdə bərpa edəcəyik. Bizim görə bilmədiyimiz işləri davamçılarımız sona çatdıracaqlar".

Şeyxüislam qeyd edib ki, dindən, dilindən asılı olmayıraq Azərbaycan vətəndaşlarına eyni münasibət bəsləyən Ümummilli Lider illərin sınağından çıxmış adət-ənənələrimizə ehtiramla yanaşırdı, müxtəlif icmaların bayramlarında iştirak edir, onları təbrik edirdi. "Ulu Önderimizin en böyük arzusu ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası, qəçqin və məcburi köçkün soydaşlığımızın öz dədə-baba yurdularına qaytması, doğma Qarabağımızda dağıdılmış mədəni-mənəvi abidələrimizin bərpa edilməsi id. Mən eminəm ki, inşallah, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə onun bu arzusunu da gerçəyə çevriləcək", - deyə QMİ sədri qeyd edib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçi Əli Həsənov tədbirde çıxış edərək Azərbaycanın tarixinə qurucu və xilaskar kimi daxil olmuş ulu öndər Heydər Əliyevin xalqımızın taleyində, mənəvi, siyasi və ictimai həyatında misilsiz xidmətlərinə danışır. Bildirib ki, ümummilli lider Heydər Əliyev 95 il bundan əvvəl Tanrıının Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi bir lider idi. O, nəinki özünün, ailəsinin, doğulduğu elinə obanın sonrakı taleyini müəyyən etdi, eləcə də Azərbaycan xalqının bugünkü inkişafının, bugünkü taleyinin müəyyən olunmasına əvəzsiz xidmətlər göstərdi. Heydər Əliyev bu qarşıdurmanın aradan qaldırıdıcı və hər bir insanın dini, etnik dəyərlərinə, mədəniyyətinə hörmətlə yanaşı və bu əsasda milli-ethniki monolitliyi yaratdı. Ümummilli Lider dövlət-din münasibətlərinin nümunəvi modelini yaratdı. Azərbaycanın bugünkü İslam dini modelinə və dini tolerantlığına baxın. Bizim dini modelimiz elə qurulub ki, inancı insanlar dövlətin dönyəvi normalarına, dövlət isə inancı insanların dini ayinlərinə müdaxilə etmir. Her birinin öz yeri, öz çərçivəsi var. Bu qızıl

dünyaya çoxsaylı nümunələr verir - tolerantlıq nümunəsi, ictimai-siyasi sabitlik nümunəsi, xalqlar, millətlər, dinlər arasında birləşməyən sivil normalarının gözəl nümunəsi. Biz bu nümunələrlə fəxr edirik və həmişə fəxr edəcəyik. Prezident İlham Əliyev bu gün yürüdüyü siyaset hər bir tələyülü məsələnin həllində həmişə öz ətrafında ölkənin ziyanları, dövlət və ictimai xadimləri ilə bərabər din xadimlərini de birləşdirən Ümummilli Liderin yaratdığı monolit milli-ethniki birliyin nümunəsidir.

Əli Həsənov qeyd edib ki, ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bütün vəsaitlərə Azərbaycan dövlətini xilas etdi və onun qurtuluş missiyasını öz çıxına götürdü. Əlbəttə, dövlətin təməlində milli birlik, ictimai-siyasi sabitlik və vətəndaşların iradəsi dayanmalıdır. Ona görə də Ümummilli Lider milli birlik, vətəndaş birliyi yaratdı. Bu vətəndaş birliyini də çox zərgər dəqiqliyi ilə seçdi. Bu vətəndaş birliyinin təməlində insanların dini, dilinə, mədəniyyətinə hörmət dayanır. O vaxta qədər Azərbaycan cəmiyyətinin müxtəlif xalqlar və etnik qruplar arasında mübarizəye sürükləyən insanlar Azərbaycanda ciddi milli-ethniki qarşıdurma yaratmışdır. Heydər Əliyev bu qarşıdurmanın aradan qaldırıcı və hər bir insanın dini, etnik dəyərlərinə, mədəniyyətinə hörmətlə yanaşı və bu əsasda milli-ethniki monolitliyi yaratdı. Ümummilli Lider dövlət-din münasibətlərinin nümunəvi modelini yaratdı. Azərbaycanın bugünkü İslam dini modelinə və dini tolerantlığına baxın. Bizim dini modelimiz elə qurulub ki, inancı insanlar dövlətin dönyəvi normalarına, dövlət isə inancı insanların dini ayinlərinə müdaxilə etmir. Her birinin öz yeri, öz çərçivəsi var. Bu qızıl

mel prinsiplərə azərbaycanlılıq, mənəvi dəyərlərə sadıqlıq, dövlət-vətəndaş həmrəyliyi və s. aiddir. Bu təmel prinsiplər bizim üçün əbədidir.

Milli Məclisin ictimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev əzəqərən, böyük siyasi xadim idi. Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycan dünya ölkələri arasında özüne layiqli yer tutdu. Bu gün Azərbaycan Ümummilli Liderin ideyaları, strategiyası əsasında inkişaf edir. Ümummilli Lider hər bir Azərbaycan vətəndaşının qurur mənəbəyinə çevrilir.

Milli Məclisin aqrar siyaset komitəsinin sədri Eldar İbrahimov Ulu Öndərin hələ keçmiş SSRİ dövründə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi vaxtlarda gördüyü mühüm işlərdən, əldə olunan nailiyyətlərdən söz açıb. Qeyd edilib ki, Ümummilli Lider müstəqil Azərbaycanın tarixində olunduqca çətin bir vaxtda xalqın tələbi ilə yenidən rəhbərliyə qayıdib, respublikani tənəzzüldən, böhrandan çıxarıraq müasir inkişafımızın bünnövəsini qoyub.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayeçilik Şurasının sədri, Azərbaycan Diller Universitetinin rektoru, akademik Kamal Abdulla deyib ki, müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu Heydər Əliyev bütün həyat və fəaliyyətini xalqımızın və respublikamızın hərtərəfli inkişafına, azərbaycanlılıq ideyasının milli şurda qərarlaşmasına, müstəqil dövlətçiliyin möhkəmlənməsinə, mədəniyyətimizin və inqəsənətimizin dünyada tanıdlılmışına həsr edib.

Bakı Dövlət Universitetinin rektoru, akademik Abel Məhərrəmov vurğulayıb ki, bu gün ölkəmizdə qazanılan böyük uğurlar məhz Heydər Əliyev dövüşünün bəhrəsidir. Ümummilli Liderin hakimiyyətinin ister sovet, isterse də müstəqillik dövründə ölkəmizin hərtərəfli inkişaf etdiyini bildirən rektor qeyd edib ki, Ulu Öndər Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmlənməsi, respublikamızın tərəqqisi yolunda böyük addımlar atıb.

Daha sonra çıxış edən Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Elmi-Dini Şurasının sədri, akademik Vasim Memmedəliyev, QMİ sədrinin birinci müavini, müfti Salman Musayev, Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının arxiyepiskopu Aleksandr İşen, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də apardığı siyasetlə Ümummilli Liderin layiqli davamçısı olduğunu sübut etdi. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan yolundakı tarixi xidmətlərindən, ölkəmizdəki dini icmala diqqət və qayığısından, milli mənəvi dəyərlərin qorunması istiqamətində görüdü işlərdən danışılar.

Ulu öndər Heydər Əliyev vətəni, milləti, dövləti sevməyin, ona təmənnasız xidmət etməyin canlı nümunəsi idi

*YAP İdarə Heyətinin üzvü, BDU-nun rektoru
Abel Məhərrəmovun yap.org.az-a müsahibəsi*

- Abel müəllim, mayın 10-da Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümü tamam olur. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycanın müəssisə tarixindəki yeri və rolu haqqında fikirlərinizi bilmək istərdik...

- 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə irəli çəkilən Ulu öndər Heydər Əliyev ilk gündən her cür ideoloji-siyasi baryerlərə sinə gərərək xalqın milli özünüdəki üçün zəruri tədbirlər həyata keçirməyə başladı, cəmiyyəti bütün sahələr üzrə mənəvi yüksəlişlərə ruhlandırdı, hər kəsde milli heysiyyatı gücləndirmək, onu şanlı keçmişinə, soy-köküne qaytarmaq, habelə zəngin mədəni ərsini yaşatmaq namına bir sıra tədbirlər reallaşdırıldı. Bu günkü müstəqil Azərbaycan dövlətinin iqtisadi-siyasi əsaslarının, milli kadr potensialının formalaşması, respublikada strateji əhəmiyyətli sənaye və istehsal müəssisələrinin açılması da məhz ötən əsrin 70-80-ci illərinə təsadüf edir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin qətiyyəti, iradəsi və təşəbbüskarlığı ilə keçmiş SSRİ-nin bir sira strateji əhəmiyyətli müəssisələri mehz Azərbaycanda inşa olundu, bununla da respublikamızın gələcək müstəqiliyinin iqtisadi əsası formalaşdırıldı. Büyük strateqin təkidi ilə keçmiş ittifaq rəhbərliyi respublikamızda bir sira iri müasir maşınqayırma, kimya, neft-kimyaçı, elektron sənayesi, elvan və qara metallurgiya, toxuculuq, yeyinti, emal müəssisələrinin tikintisine razılıq verdi, paralel olaraq energetika və nəqliyyat kompleksi inkişaf etdirildi. Həmin illərdə Bakıda, Sumqayıtda, Gəncədə və digər şəhərlərdə inşa olunan iri müəssisələr bugünün özündə de iqtisadiyyatın güclü sənaye kompleksinin formalaşmasına zəmin yaradı və möhkəm təməldir. Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, Heydər Əliyev o dövrün ağır şərtləri, məhdudiyyətləri çərçivəsində de xalqımızın gələcək rifahı üçün əlindən gələni əsirgəməmiş, bəzən mümkün görünməyəni reallığa çevirmişdir. Çox sonralar nitqlərinin bində "Biz sovet rejimində yaşayırıq. Məgər biz bu rejimi dəyişə bilərdik? Amma iş ondadır ki, bu rejim altında olsa da, sən xalqın, millətin üçün nə edirsin? Əgər bu rejimi dəyişdire bilmirsənse, onda onun imkanlarından istifadə edib xalqına kömək göstər. Mən bunu etdim. Azərbaycan o illərdə çox yüksəklərə qalxdı" - deyən Heydər Əliyev həmin dövrü Azərbaycanın inkişafında möhüm mərhələ kimi səciyyələndirmişdir.

Mən özümü xoşbəxt insanlardan sayıram ki, Heydər Əliyevi tələbəlikdən tanırıv və gənclərə göstərdiyi qayğının şahidiyəm. Yادimdadır, 1969-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin 50 illik yubileyi keçirildi. O zaman mən universi-

tetin kimya fakültəsinin üçüncü kurs tələbəsi idim. Mərasimə əlaçılıq tələbələr də dəvət edilmişdi. İndiki Şəhriyar klubunda keçirilən tədbirdə unudulmaz Heydər Əliyev Azərbaycan dilində çox dərin məzmunlu nitqle çıxış etdi. Bu, bizi çox heyrətləndirdi. Çünkü həmin vaxtlarda en kiçik iclaslar belə rus dilində aparılırdı. Məhz Heydər Əliyevin o tədbirdəki çıxışı, mən deyərdim ki, tarixi bir möqam, tarixi bir nitq oldu. Biz ilk dəfə idim ki, ölkə rəhbərinin dilindən Bəhmənyar, Nəsreddin Tusi, Nizami Gəncəvi, İmadəddin Nəsimi, Məhəmməd Füzuli kimi klassiklərin adını eşidirdik. Heydər Əliyev onların hər biri haqqında maraqlı fikir söyləyirdi. Açığı, Heydər Əliyevin doğma dilimizə, klassiklərimizə bu cür ehtiramla yanaşması bize çox təsir etdi. Bəlkə də bizi milli hıssələrin, vətəndaş təessübkeşliyinin oyanıb inkişaf etməsində məhz həmin tarixi görüşün öz yeri var. İndinin özündə de ulu öndər haqqında düşünəndə gözlərim ənəndə, məhz həmin görüş canlanır. Qadağaların hökm sürdüyü bir dövrə Heydər Əliyevin bu cəsarətli addımı biz gənclərin düzgün istiqamətlənməsində böyük rol oynadı.

Həmin dövrə cəmiyyətin ən müxtəlif sahələrində nizam-intizamın, haqq-ədalətin təminatına çalışan, bunu məmurluğun formuluna çevirən ulu öndər bu yolla dövlətlə xalq arasında möhkəm mənəvi, siyasi və hüquqi bağıntıya, qarşılıqlı etimada nail olmağa çələngiştir. Ümummilli lider qanunuğun, hüquq qaydalarının möhkəmləndirilməsi istiqamətində aradılıcı tədbirlər həyata keçirmiş, xalqın hüquqlarının ezmkar və cəfa-keş müdafiəcisinə əvərilənmiş, milli ruh, irade və özünüdərkən mövəlliərinin iqtimai sürətdə möhkəm ləmənmesine nail olmuşdur.

- Sovetlər birliliyi dönməndə Azərbaycana rəhbərlik edən Ulu öndərimiz milli kadrların yetişdirilməsi işinə böyük diqqət yetirib. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Beli, Ulu öndər milli kadrların yetişdirilməsi işinə də xüsusi qayğı ilə yanaşmış, bu məqsədlə təhsilin seviyyəsinin yüksəldilməsini

öñə çekmişdir. O dövrə milli mətəreqqi fikrin və iqtimai düşüncənin başlıca mərkəzi kimi çıxış etməklə flaşman ali məktəb statusunu qoruyub saxlayan, milli kadr hazırlığında əsas yükü üzərinə götürən Azərbaycan Dövlət Universitetinə diqqət və qayğının artırılması, bu təhsil ocağının fəaliyyətinin gücləndiriləsi de daim Heydər Əliyevin diqqət mərkəzində olmuşdur. Heydər Əliyev yaxşı bilirdi ki, universitet auditoriyalarında, kafedralarda işləyən, dərs deyən müəllimlər Azərbaycan xalqının mənliyinin, milli şüurunun, milli ruhunun inkişaf etdirilməsi prosesində müstəsna rol oynayırlar. O zaman azərbaycanlı gənclərin keçmiş SSRİ-nin nüfuzlu ali məktəblərde oxumağa göndərilməsi de məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü sayəsində baş tutdu. Bu qayğıdan bəhrələnlərdən biri də mən oldum. Ulu öndərin köməyi ilə mən Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin kimya fakültəsinin aspiranturasına daxil oldum. Həmişə arzusunda olduğum, lakin reallaşmasına inana bilmədiyim bu hadise mənim həyatımda çox böyük rol oynadı. Yaxşı xatırlayıram ki, Moskvada təhsil aldığı 80-ci illərdə Ulu öndər bir neçə dəfə bizimlə görüşdü, qayğılarımızla maraqlandı və hər dəfə də vətən üçün ləyaqətli kadrlar olmayı tövsiyə etdi. Heydər Əliyevin bize göstərdiyi bu diqqət Rusiyada təhsil alan tələbələr üçün çox önemli oldu. Biz hər bir addımımızda məhz Ümummilli liderin məsləhətlərinə əməl etməyi, onun dediyi kimi öyrənməyi, oxumağı, vətənə yüksək ixtisaslı kadr kimi qayıtmağı qarşımıza məqsəd qoymuşduq. Həyat göstərdi ki, Heydər Əliyev nece uzaqqorən və müdrik olmuşdur. Məhz Ulu öndərin təşəbbüsü sayəsində xarici ölkələrin ali məktəblərində təhsil alanlar sonralar Azərbaycana qayidaraq xalqa, millətə ləyaqətə xidmət etdi. Bu xidmətin isə yüksək seviyyədə olması məhz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Çünkü O, hər birimizin həm insan, həm də ixtisaslı kadr kimi formalşamasında möhüm rol oynadı.

Ulu öndər Azərbaycan Dövlət Universitetinin 60 illik yubileyinin təşkilinə de əsas təşəbbüskarı olmuş, 1980-ci ildə keçirilmiş həmin mərasimdə iştirak edərək təbrik nitqini söyləmişdir. Sovetlər birliliyi dövründə universitetin beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsi de məhz Heydər Əliyevin respublikada rəhbərliyə gəlisiindən sonra mümkün olmuşdur. Universitet bir sıra dövlətlərin analoji ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlığı başlamış, beynəlxalq əlaqələri keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. Ümumiyyətlə, 1969-1982-ci illərdə Azərbaycanda humanitar və iqtimai elm sahələrində böyük irəliliyişlər əldə edilmiş, dilimizin, tariximizin, folklorumuzun tədqiqi sahəsində uğurlu nəticələr qazanılmışdır. Sovet rejimi-

nin sərt qanunlarına baxmayaraq, respublikada böyük iqtisadi, elmi və ədəbi-mədəni potensialın yaradılması da məhz bu uzaqqorən siyasətin nəticəsidir. Heydər Əliyevin yaratdığı siyasi məktəbdən dərs alan, yetişən insanlardan bire də mən oldum. Bu gün iftخار hissini keçirirəm ki, Ulu öndərin mənim taleyimdə pozulmaz izləri var.

Xalqın azadlıq idealları, XX əsrin əvvellərindəki azərbaycanlı, dövlətçilik dəyerləri iqtimai şürəda geniş meydən tapmışdır. Milli-mənəvi şüura qayğıdaş çadıra milli vərlığın təsdiqi kimi reallaşmış, zəruri tarixi-mənəvi prosesə əvvərmişdir. Ötən əsrin 80-ci illərinin sonunda Azərbaycan xalqının milli "Mən"ini qorumaq üçün ayağa qalxıb ermənilərin ərazi iddialarına sərt reaksiya verməsi, ölkədə milli-azadlıq hərəkatının genişlənməsi de məhz bu möhkəm ideoloji-siyasi təmələ əsaslanmışdır.

Ümummilli liderin dövlətçilik fəlsəfəsinə görə elmə, təhsilə gətərdiyi qayğı xalqın xoşbəxt geleceyinə qoyulan təminatlı sərməyədir. Ötən əsrin 60-ci illərində SSRİ-nin müxtəlif yerlərində oxumaq istəyənlər üçün yalnız 50 yer ayrıldığı halda 80-ci əllerin əvvəllerində bu göstərici 1000 nəfəri ötmüşdür. Bu illərdə Ulu öndərin qayğı və diqqəti ilə 10 minədək azərbaycanlı gənc respublikamızdan kənarda - keçmiş ittifaqın ən nüfuzlu ali məktəblərinə təhsil alımağa göndərilmüşdür. Məhz həmin dövrə prioritet istiqamətli ixtisaslar üzrə ali təhsil almaq üçün respublikaya 50 nəfərlik limit verilib. Mən dərhal maraqlandım ki, bəs siz kimləri seçməsiniz, kimləri oxumağa göndərirsınız? Siyahını aldım, çox təəssüfləndim. Onların əksəriyyəti azərbaycanlı deyildi. Sonrakı illərdə də bu məsələ bir az çətin idi. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda bir çox milletlərin nümayəndələri vardır. O vaxt mən iki-üç il-dən sonra her il respublikadan kənarda oxumağa göndərilenlərin 97-98 faizinin azərbaycanlılardan ibarət olmasına nail oldum". Ümummilli lider 1982-ci ildən sonra milli maraqlarla bağlı məsələlərdə daim ezmərlərə göstərmüş, yüksək siyasi irade ortaya qoymuş, mərkəzin yeritdiyi siyasetin ayri-ayrı çalarları ilə bağlı tənqid fikirlərini, mülahizələrini söylemişdir. Heydər Əliyev SSRİ rəhbərliyində yüksək vəzifə tutan zamanlar da doğma vətənini, xalqını unutmamış, hər zaman Azərbaycanın mənafeyini müdafiə etmişdir.

- Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanda təhsilin inkişafını daim diqqət mərkəzində saxlayırdı. Elm və təhsil xadimi olaraq Ulu öndərimizin bu istiqamətdəki fəaliyyəti haqqında düşüncələriniz nədən ibarətdir?

- 1993-cü ilin iyun ayında xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev təhsil sisteminde baş verən boşluqları, deformasiyaları düzəltmək üçün böyük qüvvə sərf etdi. Mən çox fərəhle qeyd edirəm ki, Ulu öndər həmişə Bakı Dövlət Universitetinə xüsusi diqqətə yanaşır. Ölkənin problemlərində çəxnaşmasına baxmayaraq məhz Heydər Əliyevin qayğısı sayəsində 1994-cü ildə Bakı Dövlət Universitetinin 75 illik yubileyinin yüksək seviyyədə keçirilməsi baş tutdu. Biz bu görüşə böyük ehtiram və ümidi gəlmədik. Həmisəki kimi Heydər Əliyev

özünəməxsus müdrikliklə elmin və təhsilin qarşısında dayanan problemlər haqqında fikirlərini söylədi, çıxış yolunu göstərdi. Bir vaxt tələbəlik illərində Ümummilli liderin Azərbaycan dilində necə rəvan, təmiz, səlis danışmasına təccübənləmişdim. İndi də Ulu öndərin fenomen yaddaşı, universiteti yaxından tanıması, orada çalışan professor-müəllim heyətinin potensialından xəbərdar olması meni bir daha heyrləndirdi. Heydər Əliyev hər görüş bir universitet təhsilinə bərabər idi. Bu, mübaliğə deyil, heqiqətdir.

1998-ci ilin 31 avqustunda 1970-1987-ci illərdə Azərbaycanın kənarda təhsil almış mütəxəssislerin ümumrespublika toplantılarında nitqində həmin dövrü xarakterizə edən Heydər Əliyev bir çox məqamlara toxunaraq demişdi: "Mən 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycana rəhbər seiləndən sonra dərhal birinci növbədə təhsil məsələləri ilə məşğul olmağa başladım. Araşdırma aparanın mən aydın oldum ki, Azərbaycanın kənarda respublikamızın özündə hazırlanıma bilməyən ixtisaslar üzrə ali təhsil almaq üçün respublikaya 50 nəfərlik limit verilib. Mən dərhal maraqlandım ki, bəs siz kimləri seçməsiniz, kimləri oxumağa göndərirsınız? Siyahını aldım, çox təəssüfləndim. Onların əksəriyyəti azərbaycanlı deyildi. Sonrakı illərdə də bu məsələ bir az çətin idi. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda bir çox milletlərin nümayəndələri vardır. O vaxt mən iki-üç il-dən sonra kənarda oxumağa göndərilenlərin 97-98 faizinin azərbaycanlılardan ibarət olmasına nail oldum". Ümummilli lider 1982-ci ildən sonra milli maraqlarla bağlı məsələlərdə daim ezmərlərə göstərmüş, yüksək siyasi irade ortaya qoymuş, mərkəzin yeritdiyi siyasetin ayri-ayrı çalarları ilə bağlı tənqid fikirlərini, mülahizələrini söylemişdir. Heydər Əliyev SSRİ rəhbərliyində yüksək vəzifə tutan zamanlar da doğma vətənini, xalqını unutmamış, hər zaman Azərbaycanın mənafeyini müdafiə etmişdir.

1999-cu ilin yanvarında Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə mən Bakı Dövlət Universitetinə rektor təyin edildim. Sərəncamdan önce Ulu öndərin qəbulunda oldum və bir saatda yaxın səhəbət etdim. Bu ünsiyyət zamanı Ümummilli liderin universiteti yaxından tanıması, burada baş verən proseslərdən etrafı xəbərdar olması istər-istəməz adamda o təsəvvürü yaradırdı ki, Ulu öndərin elə özü də universitetdə çalışır. Çünkü universitetlə bağlı hər bir detali xırdağına qədər dərindən bilirdi. Məni universitetə rektor göndərərkən təhsil ocağının gələcək inkişaf strategiyası haqqında elə tövsiyələr verdi ki, bu, bir elmi institutun görə biləcəyi işlərdən də çox idi.

Ulu öndər Heydər Əliyev vətəni, milləti, dövləti sevməyin, ona təmənnasız xidmət etməyin canlı nümunəsi idi

*YAP İdarə Heyətinin üzvü, BDU-nun rektoru
Abel Məhərrəmovun yap.org.az-a müsahibəsi*

Əvvəli Səh. 5

Böyük rəhbərin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, universitetin başlıca məqsədi geləcəyin vətəndəşini, yüksək səviyyəli mütəxəssini yetişdirməkdən ibarətdir. "Mən fəxriyəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuñum", - deyən Ulu öndər Heydər Əliyev BDU-ya olan rəğbətini daim bürüze verməklə yanaşı, bu ali təhsil ocağıının qarşısında bir sıra məsul vəzifələr müəyyənləşdirmişdir. BDU daim dünən şöhrəti məzunun xüsusi qayğısını hiss etmiş, onun qarşısına qoyduğu ali ideyalar universitetin tələbə və professor-müəllim heyətinin əsas fəaliyyət stimulvericisini qeyrilməşdir. Bakı Dövlət Universitetinin ən zəngin, məzmunlu tarixinin şərəfli səhifələri, məhz Heydər Əliyevin böyük diqqət ve qayğısı sayesində yazılmışdır. Bir faktı xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, universitetin 1999-cu ildə 80 illik yubiley mərasiminin keçirilmesi yenə də ümummilli liderin adı ilə bağlıdır. Ümumiyyətlə, BDU-nun indiyedek keçirilmiş beş yubiley mərasiminin dördü məhz Heydər Əliyevin hakimiyəti illərine təsadüf edir. Bu mənəda Heydər Əliyevlə Bakı Dövlət Universitetini bir-birindən ayrı təsəvvür etmək qətiyyən mümkün deyildir. Ən azı bu səbəbdən ki, universitet təhsil də də, elmin inkişafında da, maddi bazanın möhkəmləndirilmesi, yeni ixtisasların açılması sahəsində də ən möhtəşəm nailiyyətlərini məhz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə qazanmışdır. Təsadüfi deyildir ki, universitetin Böyük Elmi Şurası elmin və təhsilin inkişafında göstərdiyi qayğıya, bu təhsil ocağıının şöhrətini yüksəkliliklər qaldırdığını görə, Bakı Dövlət Universitetinin 80 illik yubileyi ərefəsində Ulu öndər Heydər Əliyevə BDU-nun Fəxri Doktoru diplomunu təqdim etmişdir. Böyük strateq Heydər Əliyevin Bakı Dövlət Universiteti ilə bağlı ən mühüm və unudulmaz addımlarından biri də 13 iyun 2000-ci ildə bu ali təhsil ocağına özünüidarəetmə - muxtarlıyyət statusunun verilməsidir. Müəyyən prinsiplər əsasında ali məktəbə belə bir statusun verilmesi onun inkişafında yeni bir mərhələnin əsasını qoymuş, təhsilin məzmun və formaca təkmilləşdirilməsini, dünya təhsil sisteminə süretli integrasiyasını, eyni zamanda, beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsini təmin etmişdir. Xarici ölkələrin müterəqqi təcrübəsinin universitetdə tətbiqi, tədris-tərbiye prosesinin müasir standartlara uyğun qurulması üçün məqsədyönlü addımlar atılmışdır.

Yadimdadır ki, universitetimizin 80 illik yubileyi ilə bağlı xarici ölkələrdən qonaqlar gəlmişdi. 2000-ci ilin fevral ayında Ümummilli lider həmin qonaqları və BDU-nun bir qrup ziyalısını qəbul etdi. Bir daha Ulu öndərin elmə, təhsilən böyük marağ hətta qonaqları-

mızın çalışıldığı universitetlər haqqında etraflı məlumatı beynəlxalq aləmdə, elm və təhsil integrasiyaları haqqındaki geniş təsəvvürleri hamını heyrləndirdi. Görüşdə Avropa, Rusiya, Ukrayna, Qırğızistandır. Türkəyin aparıcı universitetlərinin rektorları iştirak edirdilər. Mən bir daha qürur duyuram ki, təhsil alındığım bütün ali məktəblərdən öncə Heydər Əliyev məktəbinin məzunuyam. Doğrudan da, Onunla hər görüş bir elmi tapıntıya sahib olmaq qədər qiymətli idir. Tarix bələ şəxsiyyətləri min ildən bir yaradır. Biz xoşbəxt nəsilik ki, taleyimizə Heydər Əliyevin adı yazılıb.

Ulu öndərin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibində xərici ölkələrə birgə səfərdə olmuşam. 2001-ci ildə EKO-nun İranda keçirilən toplantıda iştirak edirdik. Ulu öndər Heydər Əliyevin beynəlxalq aləmdəki nüfuzunun, geniş intellektual dünyagörüşünün, insanlara qayğıkeşliyinin, diqqətinin şahidi oldum. Ümumiyyətə, ulu öndərlə birlikdə belə səfərlərimiz çox olub. Hər dəfə da Heydər Əliyevin yaddaşına, hadisələri əvvəlcədən hiss etmek fəhminə, insanların daxili aləmini duymaq hissine, bununla yanaşı, yüksək mədəniyyətinə, nüfuzlu siyasi xadim üçün tələb olunan məziyyətlərinə, həmçinin sade adamlarla ənsiyyət qurmaq məhərətinə, diqqət və qayğıkeşliyinə analoq tapa bilməmişəm. O, böyük bir dərəya idi. Əgər biz bu ümmandan bir damla götürə bilmışksə, nə qədər xoşbəxtik. O, bize çox inanırdı. İndi elmi, içtimai və siyasi fəaliyyətimlə bu inamı doğrultmağa çalışıram. Ölkəmizdə ali məktəbler çoxdur. Amma Bakı Dövlət Universitetinin bu təhsil ocaqları sırasında xüsusi yeri var. Çünkü onun məzunları arasında dünya şöhrəti bir şəxsiyyətin, siyasi xadimin, müasir Azərbaycanın memarı olan Ulu öndər Heydər Əliyevin adı var!

Heydər Əliyevin qayğını hiss edən bir insan kimi ürəyimdən keçənləri söyləməliyəm. Doğrudur, ali təhsil almaq üçün Bakı Dövlət Universitetinin kimya fakültəsini özüm seçmişdim. Dərslərimi də əla oxuyurdum. Amma mənim elmə bağlanmağında, bu sahədə də inamlı addımlar atmağında, böyük uğurlar qazanmağında, məhz Ulu öndərin danılmaz xidməti var. Əgər Ümummilli liderin təşəbbüsü ilə 1973-cü ildə Moskvaya aspiranturada təhsil almağa göndərilməseydim, elmin dərin qatlılarına yiyələnməseydim, kim bilir, belkə də sıradan bir ziyanı idim. Amma indi adımın yanına yazılmış titulları, elmi dərəcələri görəndə yalnız o böyük şəxsiyyətə - Heydər Əliyevə minnətdaram! Bu görkəmli, qayğısız rəhbərin diqqətini görənlər isə yüzlərlədir...

- Abel müəllim, sadaladığınız keyfiyyətlər fonunda Ulu öndərimizin xarakterinin üstünlüyü haqqında da fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Ulu öndər canlı məktəb, canlı klassika, tarixin canlı örnəyi idi. Demir məntiqi, parlaq zəkası, iti mühakimə qabiliyyəti, fitri istedadı sayılacaq fenomenal yaddaşı, möhkəm xarakteri, ən çıxılmaz vəziyyətlərdən, mürekkeb situasiyalardan çıxməq bacarığı onu hamidan fərqləndirirdi. O, anadangelmə lider, misilsiz təşkilatçı, mükəmməl və universal şəxsiyyət idi. İctimai həyatın ele aparıcı sahəsi yox idi ki, Heydər Əliyev ona dair ən zəruri biliklərə malik olmasın. Böyük iqtisadçı kimi ölkənin sosial-iqtisadi həyatının bütün sahələri məhz onun kursu əsasında inkişaf edirdi... Hüquq nəzəriyyəcisi kimi dövlət quruculuğunu əsas yükü onun ciyinlərdə idi... Usta diplomat kimi ölkəmizin dünya birliliyində layiqli yer tutması onun xidmətləri idi... Böyük sərkərdə kimi müstəqil Azərbaycanın Milli Ordusunu o qurmuşdu... Milli mədəniyyətimizin, milli-mənəvi dəyərlərimizin, dilimizin, dinimizin en böyük bilinci kimi bu dəyərlərin, həm də en böyük hamisi O idi. Bəzən təecübələnməmək olur: o, bütün bular, buna azman fəaliyyəti balaca bir insan ömrüne necə sişidirə bilirdi? Amma bu suala cavab var. Ulu öndərimizin "Xalqın, vətənin tələyi hər bir insanın öz tələyinə çevriləməlidir" kəlamında gizlənir bu cavab. Heydər Əliyev heç vaxt öz şəxsi həyatını yaşamadı. Azərbaycanın tələyini öz tələyinə çeviridi, həyatını bu xalqın, bu ölkənin yolunda şam kimi əritdi.

Heydər Əliyev Vətəni, Milləti, Dövləti sevməyin, ona təmənnasız xidmət etməyin canlı nümunəsi idi. Ve elə bunlara görə də her bir azərbaycanının qəlbini, düşüncəsini fəth edə bildi. Onun milli qurub, fəxr-fəxarət ünvanına çevrildi.

O, Azərbaycan xalqının son bir esrər qurduğu üç respublika quruluşunun ikisində - XX və XXI əsr-lərin ikisində də öz möhürü, silinməz izi, müstəsna xidmətləri olmuş böyük dövlət adamı idi. Məsələyə sırf tarixi-xronoloji kontekstdə baxsaq, Heydər Əliyevin həyatı və fəaliyyəti sovet dövrü və 1991-ci ildən sonrakı (müstəqillik dövrü) illəri olmaqla iki mərhələyə bölünür. Amma bəri başdan bir vacib məsələni qeyd etməliyik: O, həyatı və fəaliyyəti boyunca hər cür siyasi-ideoloji sistem və nəzəriyyələrin fəvqündə durdu. Siyasi şəraitdə asılı olmayıaraq onun yalnız bir amali vardi - azərbaycanlılıq, doğma xalqına və vətəni-nə xidmet.

...O, Azərbaycanın simvolu idi. Azərbaycanı əksər hallarda ona görə tanıydırlar. "Heydər Əliyev" və "Azərbaycan" - bu iki məfhüm bir çox hallarda sinonim kimi işlədir. Siz heç SSRİ dövrünə aid tarixi xronikaya baxmısınız? O xronikada 71 illik sovet epoxasının tarixində qızılı xətt kimi keçən çox mühüm bir detal var: cəmi 11 nəfərdən ibarət sovet Siyasi Bürosundakı yeganə türk-müsəlman si-

yasət və dövlət adamının olması. Bu adam Heydər Əliyev idi...

Ulu öndərin fəaliyyətinə sovet dövrü və müstəqillik illəri kimi iki fərqli tarixi şərait nöqtəyi-nəzərində yanaşında çox mühüm bir tərxi gerçəyi qətiyyən unutmaq və ya gözardı etmək olmaz. O da budur: Heydər Əliyev "Azərbaycan" və "azərbaycanlı" məfhumlarının sosial-siyasi statusunu dayışdırı. Bu məfhumların bəlli siyasi şərtlər üzündən çox vaxt alt qatlarda gizli qalan, təhrif edilən gerçək mahiyətini üst qata çıxara, onları olduğu kimi təqdim, təmsil və tərənnüm edə bildi. Sübüt kimi danılmaz bir tarixi həqiqətə nəzər salaq.

SSRİ dönməmində Azərbaycana ittifaq məqyasında ögey münasibət vardi. Bu ayrı-seçkilik ustalıqla gizlədilsə də her halda sezildirdi. O da bu idi ki, SSRİ-nin ali dövlət mükafatlarına Azərbaycandan bir qayda olaraq sadə peşə adamları - pambıqcıları, baramaçıları, sağıcları, çobanları, fehlələri layiq görür, onları deputat seçirdilər. Bunun alt mənası vardi. Mərkəzi həkimiyət bununla göstərmə istəyirdi ki, azərbaycanlılar ela sadəcə təsərrüfat işlərində uğur qazanmaq gücünə malikdirlər, bundan artıqına qadır deyillər.

Cox haqlı deyir ki, Heydər Əliyev Azərbaycanı yenidən qurub. O, ayağını hara basıbsa, orada torpaq çiçək açıb. Bakıda, Sumqayıtda, Gəncədə, Naxçıvanda yeni ali məktəblər, muzeylər, zavod və fabrikler teatrlar, kitabxanalar, heykəllər... ölkəmizdəki bütün mədəni sərvətlər onun adı ilə six bağlıdır. Heydər Əliyev bütün həyatı boyu Azərbaycanı yenileşdirdi, təzələdi, onun hər bir sahəsində mədəni inqilab yaratdı. Üçrəngli bayraqımızı Naxçıvanda ilk dəfə salona onun səyi ilə getirildi. Müstəqillik dövrünün yeni konstitusiyası qəbul edildi, özəlləşdirmə böyük uğurla həyata keçirildi, torpaq sahibkarlara verildi, ilkin olaraq onlara yardımalar göstərildi, neft sənayesi millişdirildi, Azərvaycan ədəbi dili inkişaf etdirildi, milli kadrlarların yetişməsi üçün münbit şərait yaradıldı və onlar dövlət qulluğuna celb edildi.

Ümummilli liderimiz bütün sahələrdə dərin bir irs qoyub getmişdir. Onun siyasetinin əstar ölkədə, əstarədə də dünya müstəvisində öz ədəbi, öz əxlaqi vارد. Onun nitqı, insanşərverliyi, hərəkət və davranışları unikal idi, bütün siyasetçilər nümunə idi. O, jurnalıslarla, şairlərle alimlərlə, sade adamlarla, uşaqlarla və dövlət xadimləri ilə öz dilində danışır. Heydər Əliyev iqtisadi və siyasi inkişafın köklərini gözəl bilirdi. Bu biliyi Azərbaycan siyasetçilərindən əsrgirmirdi. Ulu Öndər xalqın ədəbiyyatına yüksək qiymət verirdi. Heydər Əliyev və ədəbiyyat dedikdə göz önüne XX əsrin 50-ci illərindən sonrakı dövrde və XXI əsrin əvvəllerində ölkəmizdə baş verən ədəbi-bədii, içtimai-siyasi hadisələri gəlir. Bu ha-

diselerin ilk yaradıcısı və iştirakçısı Ulu öndər idi.

Heydər Əliyev bütün təhsil sahələrini, o cümlədən dövlət və dövlətçiliyimiz böyük qan dövranı olan Bakı Dövlət Universitetini çox isteyirdi, orda təhsil almışdı. Universitet onun qayğısı neticəsində dünənin ən məşhur universitetlərinin birinə çevrilmişdi. Heydər Əliyev təhsilin və elmin potensiallığını artırmaq, dünyəvi elmlərdən, dünyəvi təhsil sistemində bəhələnmək siyasetini həmişə öne çəkirdi. İdamanın inkişafına göstərlən dövlət qayğısı Ulu öndərin birbaşa siyasetinə daxil idi və bugün Azərbaycan dünya idman arenasında qazandığı uğurlarda onun müstəsna xidmətləri vardi. Ulu öndər Azərbaycanda bütün sahələri öz diqqətində saxlayırdı, veteran neftçiləri, mühərribə və əmək qəhrəmanlarını daim yoxlayırdı, onları kənardı qalmağa qoymurdu, cəmiyyətin ön sıralarına çəkirdi. O, heç vaxt ordu quruculuğunu yaddan çıxarmırdı, bu sahə daim onun diqqət mərkəzində dayanırdı. Həmin qayığının neticəsidir ki, bu gün Azərbaycanın bütün sərhədlərini qoruya biləcək milli ordumuz yaranmışdır.

- Sizcə, Ümummilli lider Heydər Əliyevin müəllifi olduğu azərbaycanlılığı ideologiyası müstəqil dövlətimizdən daha da güclənməsində nə kimi rol oynayır?

- Heydər Əliyevin formalasdırığı və inkişaf etdiirdiyi azərbaycanlılığı fəlsəfəsi Azərbaycanın müasir dünyada yerini və mövqeyini müyyəyen etmiş, milli dövlətçiliyimiz ideya əsasını teşkil edərək, dünya azərbaycanlılarının həmroyiliyi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır. Bu gün doğma Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, onun əbedi, dönməz xarakter alması, ölkəmizin dinamik iqtisadi inkişaf yolu ilə inamla irəliləməsi, onun beynəlxalq nüfuzunun sürətlə artması Ulu öndərin səmərəli fəaliyyəti sayesində mümkün olmuşdur. Heydər Əliyev öz uğurlu siyaseti, qətiyyəti və əzmkarlılığı ilə zəmanəmizin görkəmli siyasi xadimi kimi tanmış, daim öz cəsəret və şücaəti ilə seçilən Azərbaycan xalqının qəlbində əvəzolunmaz bir lider kimi kök salmışdır.

Bu dahi insan Azərbaycan xalqının yaddaşında qurucu və xilaskar dövlət xadimi, milli lider və xalq məhəbbətini qazanan öndər kimi qalmışdır. Xalqımızın tarixi tələyində, mənəvi, siyasi və içtimai həyatında, dövlət quruculuğunda onun qədər misilsiz xidmətlər göstərən ikinci dövlət adamı tapmaq mümkün deyildir. Bu mənəda o, xalqımızın milli iftihari, üreklerimizdə özüne yer tapan milli liderimiz, güvəncə yerimiz, qurur duyduğumuz və arxa bildiyimiz böyük Azərbaycanlı idi.

Ardı Səh. 7

Ulu öndər Heydər Əliyev vətəni, milləti, dövləti sevməyin, ona təmənnasız xidmət etməyin canlı nümunəsi idi

*YAP İdarə Heyətinin üzvü, BDU-nun
rektoru Abel Məhərrəmovun
yap.org.az-a müsahibəsi*

Əvvəli Səh. 6

Heydər Əliyev dünyanın nadir, unikal, seçilən siyaset adamı idi. O, dünya siyasetinə təsir etmək gücündə olan lider idi. Liderlər var ki, siyasi fəaliyyət, dövlət idarəetmesi sahəsində uzun iller çalışıb püxtələşdikdən sonra tanınırlar. Elə adamlar da var ki, bu, onlarda fitrən mövcuddur, genlərində kodlaşdırılıb, bir sözə, ilahi vergidir. Buna Al-lahdan lider deyirlər. Heydər Əliyev məhz ikinci-lərdəndir.

Digər vacib məqam selahiyət məsələsidir. Heydər Əliyev tək Azərbaycan səviyyəsində deyil, keçmiş ittifaq səviyyəsində, hətta Qərb miqyasında sözünün keçəri, urvatı olan lider idi. O, beynəlxalq səviyyədə düşünməyi və təhlillər aparmağı bacarırdı. Bu iki məqam onu həmkarlarından əhemmiliyyətli dərəcədə fərqləndirən professional cizgi-lərdəndir.

Bu dahi insan tarixi yanan və yaradan, onu yönəltməyi və fövqündə durmağı bacaran, dövlət idarəçiliyi və siyasi təlimlər elminin müntəxəbatını öz fəaliyyəti ile dikte edən nadir şəxsiyyətlərdən biri idi. O tekke güclü təsərrüfatçı deyil, həm de sözlərinin çekisi ve sanbalı olan, kütleni arxasında aparmağı, auditoriyanı inandırmağı bacaran bir siyasi xadim idi. Heydər Əliyev mahir psixoloq, insan qəlbinin dərin bilicisi idi. Buna görə də onun gələcəyi görmək qabiliyyəti başqalarına, həmkarlarına nisbətən daha güclü idi.

Tarixi bəsirət, irəlini görmək nadir bir hissdir. Siyasi xadimlərin heç də hamisində bu hiss olmur. Təbiət bu keyfiyyəti yalnız seçilmiş adamlara - zamanəsini çox-çox qabaqlayan görkəmlə mütəfəkkirlərə verir. Nəhəng siyasetçi Heydər Əliyev kimi. O, analitik düşüncə tərzi ilə, çətin vəziyyətlərdə soyuqqanlılığını saxlamaq məhəbəti ilə, yüksək intellekti, dünya mədəniyyətinə bələdiyi ilə ətrafdakları heyrləndirdir.

Ulu öndəri xarizmatik lider, fenomenal şəxsiyyət adlandırırlar. Müasir siyasi texnologiyalarda lider üçün xarizma məsəlesi çox vacib şərt hesab edilir. Heydər Əliyev məhz güclü xarizmatik şəxsiyyət, fenomenal siyasetçi və dövlət xadimi idi. Onun ən böyük gücü derin, həm də universal biliyində, qətiyyətində, işgüzarlığında, hökmündə, qeyri-adi yaddaşında, tükənməz sebrində, müsahibini təmkinlə dinləmək bacarığında, uzaqqorənlilikində, qarşısına qoymuş məsələni həyata keçirmək qabiliyyətində, müdrikliyində, ən böyük siyasetçi keyfiyyətlərində, mahir diplomat olmasında, həmsöhbətine təsir etmək gücünə malik olmasında idi. Xeyirxahlıq və alicənəbliq, inam və etibar, təmkin və səmimiyyət, zəka, səbat, diqqət və başqa cəhətlər Heydər Əliyevin fərdi naturasının özgün cəlaları idi.

Ulu öndər Heydər Əliyevin irəli sürdüyü ideyalar ötən illərdə xalqımızın inkişaf və tərəqqisində lokomotiv rolunu oynamış, onun firavan gələcəyi üçün uğurlu təmel hazırlamışdır. Bu mənada, müstəqil Azərbaycan qarşısında duran ümummilli məqsədləri dəqiq müəyyən edərək, onların gerçəkləşdirilməsi istiqamətində ardıcıl, sistemli fəaliyyət göstərən ölkə kimi dönyaının yeni iqtisadi fenomenine çevrilmişdir. Ümumi şəkilde ifadə et-sək, bugün ölkədə həyata keçirilən siyasetin ən başlıca məqsədi modernləşmə mərhələsini də sürətli başa vuraraq Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsində yüksəltmək, demokratik idealların cəmiyyətdə tam möhkəmlənməsinə nail olmaq, yeni düşüncəli vətəndaş yetişdirməkdir. Ölkənin elm və təhsil adamları, o cümlədən Bakı Dövlət Universitetinin coxsayılı professor-müəllim heyəti Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasetini uğurla davam etdirən cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında daha böyük uğurlar qazanacağına, daha qüdrətli ölkəyə çevriləcəyinə ürəkdən inanırlar.

“Heydər Əliyev və Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsi”

Dövlət Sərhəd Xidmətində Ulu Öndərin anadan olmasının 95-ci ildönümü münasibəti ilə silsilə tədbirlər keçirilir. Xüsusi tədbirlər planına əsasən, sərhədçi hərbi qulluqçuların xidməti ərazilərdə yerləşən Heydər Əliyev ideo-loji Mərkəzlərinə ekskursiyaları təşkil olunur, hərbi hissələrdə konfranslar, seminarlar, tematik axşamlar, disputlar keçirilir, Ulu Öndərin nəsillərə nümunə olan həyat və fəaliyyəti barədə filmlər nümayiş etdirilir və mühəzirələr oxunur.

DSX-nin mətbuat xidmətindən “Ses”ə daxil olan məlumat göra, növbəti tədbir Dövlət Sərhəd Xidməti Aparatında “Heydər Əliyev və Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsi” mövzularında elmi-praktiki konfrans çerçivəsində keçirilib. Tədbirdən əvvəl Dövlət Sərhəd Xidməti Aparatının hərbi qulluqçuları Heydər Əliyev Elmi-Araşdırıcı Mərkəzində Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən zəngin foto-ekspozisiya ilə tanış olub və Ulu Öndərin büstünün önünə gül dəstələri düzüblər.

Dövlət Həminin səslənməsi ilə başlayan resmi hissədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında misilsiz xidmətlərindən söz açılaq, vurğulanıb ki, tarixə öz adını əbədi həkk etmiş nadir şəxsiyyət Heydər Əliyev dəhəsi hər bir Azərbaycan vətəndaşının qurur mənbəyinə çevrilib. Konfransda Vətənə hədsiz məhəbbət, xalqının tarixinə, mədəniyyətinə, milli-mənəvi dəyərlərinə böyük sevgi nümunəsi olan qüdrətli siyasi xadimin həyat və fəaliyyətindən danışılıb.

Eyni zamanda, konfransda Milli Məclisin Təhlükəsizlik və Müdafiə Komitəsinə sədrinin müavini Aydin Mirzəzadənin “Heydər Əliyev şəxsiyyəti Azərbaycan dövlətçiliyinin parlaq simvoludur” mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Konfrans iştirakçılarına Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin inkişafına Ulu Öndər Heydər Əliyevin ali diqqət və qayğısını əks etdirən “Heydər Əliyev və Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsi” mövzusu şərh edilib və Ulu Öndərin sərhədçilərlə görüşləri zamanı sərhəd təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə dair tapşırıq və tövsiyeleri interaktiv təqdimat formasında nümayiş etdirilib.

Dahi şəxsiyyətin ölkəmizə rəhbərlik

etdiyi illərin intibah, milli tərəqqi, müstəqil dövlət quruculuğu dövrü olduğu qeyd edilən tədbirdə böyük dövlət xadiminin müstəqil Azərbaycanın sərhəd mühafizəsinin inkişafındakı misilsiz xidmətləri minnetdarlıq hissi ilə xatırlanmışdır. Ulu Öndərin müəllifi olduğu milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında müvəffeqiyətlə yerinə yetirilməsi, ardıcıl həyata keçirilən islahatlar sayesində Dövlət Sərhəd Xidmətinin süretele inkişaf edərək ölkəmizin sərhədlerini ən yüksək standartlar səviyyəsində mühafizə etməyə qadir olan bir quruma çevrilmesi qurur hissi ilə vurğulanıb, eləcə də, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə edilən uğurların Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəkasının təcəssümü, emanət qoyub getdiyi ideyalarının tətentəsi olduğu xüsusi qeyd edilib.

Rövşən RƏSULOV

DSX Sahil Mühafizəsi “Heydər Əliyev Dövlət Sərhəd Xidmətinin yaradıcısıdır” mövzusunda konfrans keçirib

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibəti ilə Dövlət Sərhəd Xidmətinin bütün hərbi hissə və bölmələrində silsilə tədbirlər, elmi-praktiki konfranslar keçirilir və Ulu Öndərin əziz xatırısi eh tiramlə yad edilir.

Bələ ki, növbəti tədbir DSX-nin Sahil Mühafizəsində “Heydər Əliyev Dövlət Sərhəd Xidmətinin yaradıcısıdır” mövzusunda konfrans çerçivəsində keçirilib. Konfransda Azərbaycan Respublikasının millet vəkilli Musa Qasımlı, Aydin Mirzəzadə, Jala Əliyeva və Yeni Azərbaycan Partiyasının Xəzər rayon təşkilatının sədri Namiq Əhmədov iştirak ediblər.

Konfrans iştirakçıları, ilk önce, Sahil Mühafizəsinin Heydər Əliyev ideoloji Mərkəzində Ulu Öndərin büstü önünə gül dəstələri düzüb, Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətini əks etdirən zəngin foto-ekspozisiya ilə tanış olublar.

Tədbirdə çıxış edənlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında misilsiz xidmətlərin-

dən söz açıb, tarixə öz adını əbədi həkk etmiş nadir şəxsiyyətin, hər bir Azərbaycan vətəndaşının qurur mənbəyinə çevrildiyini deyib, Vətənə hədsiz məhəbbət, xalqının tarixinə, mədəniyyətinə, milli-mənəvi dəyərlərinə böyük sevgi nümunəsi olan qüdrətli siyasi xadimin həyat və fəaliyyətindən danışıblar.

Konfransda dahi şəxsiyyətin ölkəmizi-

ze rehbərlik etdiyi illərin intibah, milli tərəqqi, müstəqil dövlət quruculuğu dövrü olduğu qeyd edilən tədbirdə böyük dövlət xadiminin müstəqil Azərbaycanın sərhəd mühafizəsinin inkişafındakı misilsiz xidmətləri minnetdarlıq hissi ilə xatırlanıb. Ulu Öndərin müəllifi olduğu milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında müvəffeqiyətlə yerinə yetirilməsi, ardıcıl həyata keçirilən islahatlar sayesində Dövlət Sərhəd Xidmətinin süretele inkişaf edərək ölkəmizin sərhədlerini ən yüksək standartlar səviyyəsində mühafizə etməyə qadir olan bir quruma çevrilmesi qurur hissi ilə vurğulanıb, eləcə də, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə edilən uğurların Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəkasının təcəssümü, emanət qoyub getdiyi ideyalarının tətentəsi olduğu xüsusi qeyd edilib.

Tədbirdən sonra Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş sənədli film nümayiş etdirilib.

Afət TAHİRQIZİ

“Heydər Əliyev və Müasir Azərbaycan”

Bu mövzuda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi münasibəti ilə “Səs” qəzetində dəyirmi masa keçirildi

“Səs” qəzeti, ənənəvi olaraq, Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-mədəni həyatında baş verən hadisələrlə bağlı dəyirmi masalar keçirir ve tarixi olaylar, mövcud proseslərlə bağlı fikir mübadilələri apararaq, onları ictimaiyyətə təqdim edir.

Dünen “Səs” qəzətinin təşkilatlılığı ilə redaksiyanın ofisində xalqımızın Xilaskarı, dövlətimizin Qurucusu və Memarı, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi münasibəti ilə “Heydər Əliyev və Müasir Azərbaycan” mövzusunda dəyirmi masa keçirildi. Dəyirmi masada Ulu Öndər Heydər Əliyevin və mayın 8-də erməni hərbi birləşmələrinin işğalı zamanı qətl yetirilmiş Şuşa şəhər sakinlərinin, o cümlədən, torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüslərdə həyatlarını itirən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi.

Dəyirmi masada YAP Siyasi Şurasının üzvü, “İki sahil” qəzətinin Baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, YAP Siyasi Şurasının üzvü, millət vəkili Aydın Mirzəzadə, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin rektoru, texnika elmləri doktoru, professor Mustafa Babanlı, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin rektoru, tarix elmləri doktoru Cəfer Cəfərov, YAP Siyasi Şurasının üzvü, YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov, eləcə də, feal gənclər və media nümayəndələri iştirak edirdilər.

Dəyirmi masanı giriş sözü ilə açan “Səs” qəzətinin Baş redaktoru, fəlsəfe üzrə fəlsəfə doktoru Bəhruz Quliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanda əldə olunan uğurlardan, xalqın sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasından, dövlətimizin dünyada yerinin və rolunun möhkəmlənməsindən söz açdı. Bildirdi ki, Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi təbii sərvətlərinə sahib çıxmazı, milli mənənəyini, iqtisadi və strateji maraqlarını müdafiə etmək gücünə malik olması Ulu Öndər Heydər Əliyevin uğurlu siyasetinin məntiqi nəticəsidir: “Müstəqilliyimizin ilk illerine diqqət yetirsek, ictimai-siyasi vəziyyətin gerginliyini və belə bir zamanda Azərbaycanın uğurum qarşısında olduğunu daha aydın görmək olur. Ölkədə xaos, anarxiya və özbaşınlıq baş alıb gedirdi. 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın qarşısında yeni-yeni imkanlar açdı və uğurların təmelini qoydu”.

B.Quliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuş siyasetinin bu gün Onun ən zəifliyi siyasi varisi, ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdiriyini vurğuladı: “Tədbirin gənclərin iştirakı ilə keçirməyimizin məqsədi budur ki, bura dəvət olunan qonaqlar öz dövlətçilik təcrübələrinin gənclərin diqqətini çatdırıb, o illərdə cərəyan edən hadisələrdə iştirakçı olduqlarından, fikirlərinə bölüşsünlər. Dəvət olunan dəyirmi masa iştirakçıları Ulu Öndərin fəaliyyəti ilə bağlı danişa biləcək canlı şahidlərdirlər”.

B.Quliyev gəncləri Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illərdə Onun ictimai-siyasi fəaliyyəti ilə bağlı onları maraqlandırın suallarla tədbir iştirakçılarına müraciət etməyə dəvət etdi və sözü YAP Siyasi

Şurasının üzvü, millət vəkili Aydın Mirzəzadəyə verdi.

ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEV, XALQIN DÜŞUNCƏ TƏRZİNDE, ELƏCƏ DƏ, OYANIŞINDA MÜSTƏSNA ROL OYNAMIŞ SİYASI LİDERDİR

AYDIN MİRZƏZADƏ:

- İlk olaraq, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi münasibəti ilə belə tədbirin keçirilməsinə görə, “Səs” qəzətinə təşəkkürümüz bildirirəm. Bu cür tədbirlərin təşkili respublikamız üçün çox əhəmiyyətlidir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyəti, keçdiyi yol, zəngin irsi ətrafında fikir mübadiləsi aparmaq bugünkü əməyiyyetimizdə hamının borcudur. Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında əsrin tarixinə yazdığı uğurları ilə əbədiyətən Ulu Öndər Heydər Əliyev, xalqın düşüncə tərzində, eləcə də, oyanışında müstəsna rol oynamış Siyasi Liderdir. Azərbaycan xalqının və dövlətinin inkişafında misiliz xidmətləri olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyatı və siyasi fəaliyyəti tariximizdə mühüm yer tutur. Bütün həyatını Azərbaycanın və xalqın taleyi ilə bağlayan Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil dövlətimizin tarixini yaradıb və ən şəhərli şəhifələri də, məhz Onun adı ilə bağlıdır. Dahi Öndər Heydər Əliyev istər sovet dövründə, isterse də müstəqillik illərində xalq üçün, Azərbaycan torpağı üçün əvəzsiz işlər gördü və bu gün hansı sahəyə diqqət yetirsek, burada Ulu Öndərin əməyini

və müdrik siyasetini görə biləcəyik. Hələ ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq, təlyüklü bir dövrə əməlli, cəsəratlı addımları və milli təfəkkürü ilə Azərbaycan tarixinə, Azərbaycan ictimai-siyasi fikir tarixinə yeni səhifələr əlavə etdi. Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyi uğrunda göstərdiyi titanik fəaliyyəti nəticəsində, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatının və iqtisadiyyatın bütün sahələrində yüksək nailiyyətlər qazanıldı. Azərbaycan Respublikası aqrar məməkətdən yüksək inkişaf etmiş sənaye ölkəsinə çevrildi. Belə nəhəng işlərin müəllifi, məhz Dahi Öndər Heydər Əliyev oldu.

Görkəmlı dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin ikinci mərhəlesi yenice qazanılmış, sadəcə, elan olunmuş dövlət müstəqilliyini itirmek təhlükəsi qarşısında qalan ölkəmizin ictimai-siyasi və iqtisadi-hərbi problemlərinin uğurlu həlli ilə tarixi hadisəyə çevrildi. O vaxt Azərbaycanı, Azərbaycan xalqını böyük bələdan, dəhşətli fəlakətdən Heydər Əliyev fenomeni, Heydər Əliyev cəsarəti və müdrikiyi qoruyub-saxladı. Əgər bu böyük Şəxsiyyət olmasaydı, Azərbaycanı heç bir qüvvə qurtara bilməzdı. Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ölkəmizin müstəqilliyinin təməlini möhkəmlətdi, ölkədəki ab-hava tam dəyişdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev fəaliyyəti, iradəsi və xalqa arxalanması, xalqın da öz Müdrik Liderinə güvənməsi və geniş xalq məhəbbəti bir vəhdətde birləşdiyindən, Azərbaycan dövlətçiliyi məhvolma təhlükəsindən xilas oldu. Ölkənin parçalanma təhlükəsinin aradan qaldırılması, müstəqilliyyin gerçək mənada möhkəmləndirilməsi Heydər Əliyevin danılmaz böyük xidmətidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ən böyük xidmətlərini belə səciyyələndirmək mümkündür:

Heydər Əliyev dövrünün problemini həll etdi; Heydər Əliyev özündən sonrakı dövr üçün strateji xətti müyyənəşdirdi; Heydər Əliyev Azərbaycanı bu yolla apara biləcək layiqli komanda formalasdırdı.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan inkişaf strategiyası uğurla reallaşaraq Azərbaycanı müasir, qüdrətli və dinamik inkişafda olan dövlətə çevirdi. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin çoxillik ictimai-siyasi fəaliyyəti böyük epoxanı əhatə edir. Bu, müxtəlif illeri əhatə edən mürəkkəb, çətin və ziddiyyətlərə dolu proseslər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin təməlinin möhkəmlənməsinə səbəb oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük siyasetdə keçdiyi çətin və şərəflə yoluñ hər şəhəfisi Azərbaycan salnamesine daxildir.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin demokratik-hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu siyasetini uğurla davam etdirir.

HEYDƏR ƏLİYEV ŞƏXSİYYƏT, SİYASI XADMİ, XALQIN DAYAĞI OLARAQ AZƏRBAYCAN TARIXİNDE ƏSRİN LİDERİ OLDUĞUNU ƏMƏLİ FƏALİYYƏTİ İLƏ TƏSDİQLƏDİ

VÜQAR RƏHİMZADƏ:

- Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi kursu nəticəsində Azərbaycan özünün müstəqilliyinin sütunlarını möhkəmlətdi, onun

“Heydər Əliyev və Müasir Azərbaycan”

Bu mövzuda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi münasibəti ilə “Səs” qəzetində dəyirmi masa keçirildi

dünyaya integrasiya olunmasına töhfələrini verdi. Öten esrin 90-ci illərinin əvvəllərində ictimai-siyasi sabitliyin təmin edilməsi, xaos ve anarxiyanın aradan qaldırılması xalqın istek və arzuları idi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə qayıdışı ilə bunlar gerçekləşdi.

Sonrakı mərhələdə ölkəmizdə iqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, tənəzzülə uğramasının qarşısının alınması və yeni dövrün tələblərinə uyğun şəkildə islahatların həyata keçirilməsi önəmlidir ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev müdrikcəsine dövrün irali sürdüyü bu tələbləri müstəqil Azərbaycan dövlətində ardıcıl şəkildə həyata keçirdi və ölkəmizdə yeni iqtisadi mühit və azad bazar iqtisadiyyatı formalasdı. Xalqın rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atıldı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə qayıdışı ölkə üçün əhəmiyyət kəsb eden böyük və nəhəng layihələrin gerçəkləşməsi, dövlətin inkişafı, onun təməlinin möhkəmlənməsi ilə neticələndi. Heydər Əliyev Şəxsiyyət, Siyasi Xadim, xalqın dayağı olaraq Azərbaycan tarixində esrin Lideri olduğunu əməli fəaliyyəti ilə təsdiqlədi. Belə ki, Heydər Əliyevin uzaqqorən siyasetinin neticəsində ki, ölkəmizdə “atəşkəs” elan olundu, 1994-cü ilin 20 sentyabrında “Ösrin müqaviləsi” imzalandı. Azərbaycanın inkişaf stratejiyasının əsası qoyuldu. Ulu Öndərin uzaqqorən siyasetinin neticəsində ölkənin sənaye ölkəsinə çevrilməsində, hərbi potensialının güclənməsində, kadr potensialının hazırlanmasında və s. proseslərdə uğurlar müşayiət olundu. Azərbaycan düşdürüyü ağır iqtisadi böhrandan xilas oldu və ölkənin ictimai-siyasi və mədəni həyatında dönüş yarandı.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi uzaqqorənliliyi və müdrikliliyi sayəsində Azərbaycanın en yeni tariximizin çətin anlarından şərəflə çıxdı. Böyük Şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi kursu neticəsində Azərbaycanın dünyaya integrasiya olunmasına töhfələrini verdi. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə siyasi-iqtisadi və sosial islahatların həyata keçirilməsi, dövlətimizin beynəlxalq birliyə tamhüquqlu üzv kimi qəbul olunması üçün müvafiq hüquqi bazanın yaradılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurduğu

NÜMUNƏDİR

CƏFƏR CƏFƏROV:

- Ulu Öndər Heydər Əliyev Dövlət Xadimi, Siyasetçi kimi tarixdə ele bir iz qoydu ki, Özündən sonra qoyub getdiyi böyük siyaset məktəbi örnek, nümunə oldu və siyasi fenomen kimi Azərbaycan tarixinə silinməz iz saldı. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünya şöhrətli siyasi xadim, qüdrətli dövlət rəhbəri Heydər Əliyevin şərəfli və mənali həyat yolu, çoxşaxəli idarəcilik və dövlətçilik fəaliyyəti hər birimiz üçün layiqli nümunədir. Onun müdrik siyaseti ilə ölkənin bütün sahələrində realaşan uğurlu islahatlar və layihələr Azərbaycanın qısa bir zamanda inkişafını təmin etmiş oldu. İctimai-siyasi və mədəni həyatımızın müxtəlif sahələrində sistemli islahatlar aparan Ulu Öndər elm və tehsilə də böyük önem verirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi sovet dövründə yüzlərlə yeni tədris ocaqları, gənclik mərkəzləri, hərbi məktəblər açıldı, minlərlə azərbaycanlı gənc keçmiş SSRİ-nin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil alaraq, müasir ixtisaslara yiyələndi. Minlərlə gənc o illərdə güzəştli şərtlərlə Sovet İttifaqının ən mötəber təhsil ocaqlarına göndəriliirdi. Mən də o gənclər sırasında olmuşam. Moskva Dövlət Universitetinin tarix fakültəsində oxudum, daha sonra oranın aspiranturasını bitirdim. Elmi işimi müdafiə edib vətəne qayıtdım. Mən o zaman Azərbaycana gəldim ki, artıq ölkəmizdə ictimai-siyasi proseslər başlamışdır. Bütün bu proseslər gözümüzündə olub.

Ölbətə ki, bu gün böyük fəxarətlə söz açdığını ugurların yolu çətin, ağır və məşqətli bir yoldan başlanıb. Azərbaycan tarixinin son dərəcə ağır və keşməkeşli günlərində, ölkənin ciddi sınaqlara məruz qaldığı bir dövrde xalqın təkidi tələbi ilə həkimiyətə qayıdan Heydər Əliyev müstəqillik eldə etmiş respublikanın sütünlarını möhkəmləndirdi. Ölkəni düşdürüyü ağır iqtisadi, siyasi, mənəvi böhrandan neinki qurtara bildi, hətta onun inkişaf strategiyasını işləyib-həzırladı və həyata keçirdi.

(Ardı var)

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycan bu gün Onun siyasi davamçısı olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf edir və dünya birliliyinin layiqli üzvü kimi müstəqil siyaset həyata keçirir. Hər bir ölkənin inkişafında əsas rol oynayan sabitliyin möhkəmlənməsi əsasında Azərbaycanda iqtisadi imkanların genişlənməsi üçün biri-birindən əhəmiyyətli layihələrin icrası sürətləndirilir. Bu gün tam cəsarətə demək olar ki, ölkəmizdə aparılan müstəqil dövlət quruculuğu prosesinde iqtisadi islahatların və inkişafın Azərbaycan modeli yaranıb. Bu model əsasında uğurla həyata keçirilən və yeni çalarlarla zənginləşdirilən sosial-iqtisadi siyasetin neticələri Azərbaycanın həm də beynəlxalq imicinin və dövlət müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə getirib çıxarıb. Prezident İlham Əliyevin uzaqqorən və praqmatik xarici siyaset stratejiyasının qanunuayğun neticəsi kimi, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuz və güc dairəsində sürelətə irəliləməkdədir. Belə ki, həyata keçirilən coxtərəfi və balanslaşdırılmış xarici siyaset neticəsində, Azərbaycan regionun ən güclü və nüfuzlu dövlətinə çevrililib. Qətiyyətə deyə bilərik ki, iqtisadiyyatın düzgün əsaslar üzərində qurulması Azərbaycanın dönyanı bürübən iqtisadi və maliyyə böhrənindən uzaq olmasına zəmin yaratdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük uzaqqorənliliyi sayəsində iqtisadiyyatın inkişafında neft amilinə verilən yüksək

dəyerin nəticəsi, təbii ki, Azərbaycanın bugünkü reallıqlarıdır. Hər sahədə qazandığımız ugurların təməlində Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, əzmkarlığı və Ulu Öndərin irsinin layiqince yaşadılması dayanır. Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatında baş verən çox mühüm dəyişikliklər və yüksəlş əlkəmizdə həyata keçirilən dövlət siyasetinin məntiqi neticəsidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi 15 il ərzində əldə edilən sosial-iqtisadi nailiyyətlər, ölkəmizdə hüquqi dövlət, vətəndaş cəmiyyətinin yaradılması prosesini daha da sürətləndirib və cəmiyyətimizin demokratikləşdirilməsi sahəsində böyük uğurlara imza atılıb. Cənab İlham Əliyevin yürütdüyü daxili və xarici siyaset neticəsində Azərbaycan ilbəl güclənir, inkişaf edir və beynəlxalq müstəvədə də öz mövqeyini möhkəmləndirir.

ULU ÖNDƏRİN ŞƏRƏFLİ VƏ MƏNALI HƏYAT YOLU, ÇOXŞAXƏLİ İDARƏÇİLİK VƏ DÖVLƏTÇİLİK FƏALİYYƏTİ HƏR BİRİMİZ ÜÇÜN LAYİQLİ

Ulu Öndər Heydər Əliyev - 95 il

Haqq-zəfər yoludur

Ulu Öndər Heydər Əliyev özünü, xüsusilə də, Onun mənəvi təbiyə, əxlaq, vətənpərvərlik təbiyəsi ilə bağlı zəngin irsinin öyrənilməsinin və təbliğinin müasir gənclik üçün, habelə, çağdaş pedaqogikamız üçün çox böyük əhəmiyyəti vardır. Ulu Öndər Heydər Əliyev müəllimlərə tövsiyə edirdi ki, gənclər vətənpərvərlik təbiyəsinin beşiyi hesab olunmalıdır. Gənclərin vətənpərvərlik ruhunda təbiyyə edilməsi, vətənə sədaqətli olmaları üçün məktəblərimizdə çox iş görülməlidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin fikrincə, müstəqil dövlətdə yaşayan hər bir vətəndaş, birinci növbədə müstəqilliyinin və suverenliyinin təmin olunmasına öz həyatının dəyəri hesab etməlidir. Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: "Vətənpərvər insan mədəniyyətinin, iqtisadiyyatının, dilinin, təhsilinin də inkişaf etməsini istəyir, xalqının rıfah halının yüksəklərə qaldırılmasını istəyir. Bütün bunlar vətənpərvərlik məfhumuna daxil olan anlayışlardır."

XX əsrin en böyük siyasetçisi, Ulu Öndər Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının Lideri, xalqımızın bəşəriyyətə bəxş etdiyi en nadir simadır. O, Azərbaycana rəhbərlik etdiyi otuz ilde respublikamızın tarixində çətin və inqilabi dəyişikliklər dövrü kimi əbədi irs qoymuşdu.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrə mükemməl işlek idarəetmə sistemi yaratmışdır. 1976-cı ilde Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosu üzvlüyüne namızəd, 1982-ci ilin dekabrında isə Siyasi Büronun üzvü seçilmiş Ulu Öndər Heydər Əliyev SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müvəvvi təyin olunur. Bununla əlaqədar Moskvaya getdiğdən sonra respublikamız sanki bir neçə il özbaşına idarə olundu. Xalqımızın böyük müdrik oğlu bədxahaların əli ilə vəzifədən kənarlaşdırıldıqdan sonra isə, Azərbaycan demək olar ki, bir neçə il başsız qaldı.

1993-cü ilin ortalarında ölkəmizdə tez-tez baş verən hakimiyət dəyişiklikləri Azərbaycana böyük bələalar gətirdi. Ölkəmiz müstəqilliyini itirmək təhlükəsi qarşısında idi. Xalqı ağır fəlakət və qarşılurdan yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyev çıxara bilərdi, çıxardı da.

Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqın təkli tələbi ilə hakimiyətə gəldi. Dünənə dövlətçilik quruculuğu yolu tutdu. Prezident seçilərkən "Mən həyatımın qalan hissəsini xalqımı həsr edəcəyəm"-deyən Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirməsi, əhalinin sosial rıfah vəziyyətini yaxşılaşdırmaq və xalqın milli-mənəvi dəyərlərinin keşiyində durmağı əsas məqsəd sayırdı. 1993-cü ilin iyunundan gecə-gündüz çalışan Ulu Öndər Heydər Əliyevin 2003-cü ilin dekabr ayına kimi xalq

Üçün etdikləri tarixin səhifələrində dərin izlər qoymuşdu.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan timsalında siyasetçi-islahatçı və demokratik etiqadlı siyasetçi idi və real şəraitde nə kimi işlər gördüğünü nümayiş etdirirdi.

Mən tələbə olarkən Ulu Öndər Heydər Əliyev S.M.Kirov adına ADU ya tez-tez gələrdi, tələbələrlə görüşlər keçirirdi. Onu da deməliyəm ki, 1971-ci ilde 13-cü qurultay keçiriləndə Oktjabr rayonu üzrə tələbələr sırasından "İlk tələbə deputat" seçildim. O zamanı illerde həm oxumaq, həm də dövlət işlərində çalışmaq çox çətin idi.

Buna baxmayaraq, respublikanın rəhbəri Ulu Öndər Heydər Əliyevin tapşırıq və göstərişlərini eməli suretdə qanunnaməvafiq icra etmək mənim üçün fərxi sayılırdı, məhz bu günümə işiqləyi açırdı.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin fealiyyəti sözün, zekanın və müdrikliyin qüdrətidir. O, layiq olduğu dünya şöhrətini öz fenomenli qabiliyyəti, zamanın hadisələrinin məntiqi axarını qabaqlayan ideyaları, mütərəqqi dünyagörüşü, müxtəlif mədəniyyətlərə daxilən açıq olması, tolerant yanaşması və sülhsevər siyaseti sayəsində qazanmışdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevdən sonra Onun siyasetini layiqincə davam etdirən siyasi varisi Cənab İlham Əliyevdir. Cənab İlham Əliyev 11 aprel 2018-

ci ilde xalqın istəyi ilə Prezident seçildi. Mən Səbail rayonunda səs verərək, seçicilərin necə aktiv şəkildə səs verməyə gəldiyini gördükdə, İlham Əliyevə olan sonsuz məhəbbətin şahidi oldum. Eve gəlib Cənab İlham Heydər oğlu Əliyevə "Təbrik edirəm!" adlı şeir yazdım. Azərbaycanın Prezidentini ölkəni idarə etməsində uğurlar arzulayıram.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 95 illik yubileyini təbrik edir, ruhu şad olsun deyirəm. Allah sevgilərlə Cənab İlham Əliyevin dayağında dursun!

95 il. Ulu Öndər Heydər Əliyev

Ulu Öndər Heydər Əlirza oğlu, Şanlı-şöhrətlidir bu həyat yolu. Xalqına bəxş etdi qalan ömrünü, Müdrik bir Öndər ki, elçatmaz, Ulu.

Ucalıqda bir möhtəşəm Şah dağı, Yüksəkdədir Azərbaycan bayraqı. Dühəsiyla O Vətəni ucaltdı, Onu da ucaltdı Vətən torpağı.

Allah bir xilaskar bəxş etdi bizə, Biz də nail olduq istəyimiz. Firavan günlərin şahidi olduq. Dünya da şərkdir sevincimiz.

**OFELİYA MÜRSƏLOVA,
ADPU-nun pedaqogika
kafedrasının baş müəllimi**

Naxçıvanda səhiyyəmizin bu günü müzakirə edilib

Naxçıvanda ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyinə həsr edilmiş "Azərbaycan səhiyyəsində yüksək texnologiya və innovasiyaların tətbiqi" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib.

NaxcivanTV.az xəbər verir ki, Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanasında keçirilen konfransda Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə naziri Niyazi Novruzov bildirib ki, xalqımızın ümummilli lideri, çoxəsrlik Azərbaycan tarixində misilsiz xidmətləri ilə əbədiyasharlı qazanmış ulu öndər Heydər Əliyev öz fəaliyyəti ilə Azərbaycan tarixinin ən şərəflili səhifələrini yazıb. Ulu öndərimiz tərefindən əsası qoyulan və uzunmüddəli dövər, uğurlu strategiyaya əsaslanan bu alternativsiz inkişaf yolunun sədaqətə davam etdirilməsi digər sahələrlə yanaşı, əhalinin sağlamlığının qorunması, tibbi xidmət səviyyəsinin yüksədilməsi, bu sahənin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində mühüm rol oynayır.

Ölkə prezidentinin himayəsi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin qayğısı nəticəsində bu gün səhiyyə müəssisələrimizdə dönyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan müasir avadanlıqlar tətbiq olunur. Ən son texnologiyalarla müayinə və müalicə işləri aparılır. Yüksek ixtisaslı hekimlər angioqrafiya, kompüter tomografiyası, rəqəmsal rentgenoqrafiya, mammogramrafiya, hemodializ, nüvə maqnit rezonansı və bir çox müasir aparatlarla xəstələrə xidmət edir, müstəqil şəkildə TUR, açıq üzrə, laporoskopik, LOR, göz və digər mürekkeb cərrahi əməliyyatları yerinə yetirirler.

Konfransda çıxış edən Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Respublikası Ürək və Sağlamlıq İctimai Birliyinin sədri, tibbi elmləri doktoru Rəşad Mahmudov ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin hər iki dövründə səhiyyə sistemine xüsusi diqqət yetirildiyini xatırladıb. Rəşad Mahmudov deyib ki, səhiyyənin modernləşdirilməsi, infrastrukturun yenilənməsi, yeni ambulator və stasionar müalicə-profilaktika müəssisələrinin yaradılması bu gün Azərbaycanın səhiyyəsinin prioritətlərindəndir. Səhiyyənin və ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilməsi, səhiyyənin informasiyalasdırılması, bu sistemin yeni dövrün tələbələrinə uyğunlaşdırılması əhalinin sağlamlığının etibarlı təminatına geniş imkanlar açır.

Rəşad Mahmudov tibbi xidmətin əhatə dairəsinin genişləndirilməsində və keyfiyyətinin artırılmasında səhiyyənin ayrı-ayrı sahələri üzrə qəbul edilən Dövlət Proqramlarının xüsusi rolundan bəhs edib, onların icrasının təmin olunmasını hər bir həkim və tibb işçisinin mühüm və şərəflili vəzifələri kimi dəyərləndirib.

Sonra "Bakı" Medikal Plaza Mərkəzinin Pediatriya və neonatologiya, yenidoğulmuşların reanimasiyası şöbəsinin müdürü Erkin Rəhimovun, Azərbaycan Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun radioloqu Azər Fərəcovun, Milli Onkologiya Mərkəzinin onkoloqu Fuad Novruzovun, Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının otolarinqoloqu, LOR cərrahi Tural Hüseynovun müvzularda məruzələri dinlənilib.

Məruzələr video-süjetlər, müayinə və müalicə proseslərindən görüntülərlə müşayiət olunub. Neonatologiya sahəsində çalışan aparıcı mütxəsislərin eldə etdiyi son nailiyətlər, qarşıda duran aktual problemlərin həlliin yönəlmış məsələlər çıxışlarında öz əksini tapıb. Yenidoğulmuşların organizmində müşahidə edilən xəstəliklərin diaqnostika və müalicəsindəki təcrübələrin, elmi işlərin, standartların tətbiqinin tibbi xidmətin və əhalinin sağlamlığının qorunmasının keyfiyyətinin artırılmasına xidmət etdiyi vurgulanıb. Konfransda mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb, suallar cavablandırılıb.

Əvvəli ötən sayımızda

Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin Azərbaycanın gələcəyi üçün müəyyənleşdirdiyi perspektivlərin reallaşması isə 1993-cü ildən, yeni xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyətə qayıdırışdan sonra mümkün oldu. O, başladığı işlərin davamlılığını yüksək seviyyədə təmin etdi, bugünkü güclü, qüdrətli Azərbaycanın yeni-yeni hədəflərə çatması üçün ciddi səylər göstərdi. Azərbaycanın 27 ilə yaxın müstəqillik tarixinde keçidiyi inkişaf yolunun təhlilini vermək her zaman günümüzün tələbidir. Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizin hansı durumla üz-üzə qaldığı bəlliidir. Ölkədə xaosun, anarxiyanın, özbaşinalığın baş alıb getməsi həmin dövrün xarakterik xüsusiyyəti idi. Həmin dövrün iqtidarıının başı hakimiyyət uğrunda mübarizəyə qarışlığından torpaqlarımızın işgali da davamlı hal almışdı. Mühərribə şəraitində yaşıyan ölkə üçün güclü ordunun olması vacib amillərdəndir. Lakin həmin dövrde Silahlı Qüvvələr torpaqlarımızın deyil, ayrı-ayrı qrupların maraqlarının müdafiəsinə xidmet edirdi. Hər sahədə olduğu kimi, xarici siyasetdə də uğursuzluqlar geniş vüset almışdı. Azərbaycan haqqında məlumatsızlıq, informasiya blokadasında olması erməni yalanlarının ayaq tutub yeriməsinə geniş meydən açırdı. Ölkədə vətəndaş müharibəsinin dərinleşməsi Azərbaycanın parçalanmasını, bir dövlət olaraq dünya xəritəsindən silinməsini sürətləndirdi. Bele bir ağır durumda xalq öz xilaskarını axtarırdı. Bu, təbii ki, bütün ömrünü xalqına, dövlətinə hesr edən Heydər Əliyev idi. Əbəs yərə 15 iyun 1993-cü il Azərbaycanın milli dövlətçilik tarixinə qızıl hərflərə Milli Qurtuluş Günü kimi yazılmadı. Azərbaycan xaosdan, anarxiyadan, özbaşinalıqdan, iqtisadi böhrandan xılas oldu, müstəqilliyimizin daimiliyi, əbediliyi təmin edildi.

Iqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir

Uğurlu daxili siyaseti nəticəsində ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin yaradılması elverişli biznes mühitinin formalasdırılmasını təmin etdi. Azərbaycan qısa müddətə böyük investisiyalar məkanına çevrildi. Ölkəmizə inam artı, iqtisadi əlaqələrin qurulmasında maraqlı olan dövlətlərin, şirkətlərin tərəddüdlərinə son qoyuldu. Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin gərgin seyleri nəticəsində 1994-cü il mayın 12-də Ermənistanla atəşkəs sazişi imzalandı. Düşüñülmüş ve gələcəye hesablanmış siyasetin uğurlu nəticələrini görən xalqımızın sabaha ümidi dəhə da artdı, insanlar Ümummilli Liderin etrafında daha six birləşərk Azərbaycanın daha da qüdrətlənməsinə, çıçəklənməsinə səy göstərdilər.

Hər bir ölkənin iqtisadi inkişafında qarşılıq əməkdaşlığı, təcrübə mübadiləsinin, səyərlərin birləşdirilməsinin rolunu xüsusi vurğulayan Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1994-cü il sentyabrın 20-de tarixə "Ösrin müqaviləsi" kimi daxil olan neft sazişi imzalandı. Bu, bir daha ölkəmizə inamın hansı seviyyədə olduğunu nümayiş etdirdi. İller keçdikcə yeni-yeni neft və qaz sazişlərinə imza atıldı, Azərbaycan malik olduğu təbii enerji resurslarından səmərəli istifadə etmək hərəkətli inkişafın təminatı. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1999-cu ildə böyük uzaqgörənlilik yaratdığı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu neft gelirlərinin idare olunmasına şəffaflığın təminatında əhəmiyyətli rol oynayır. Bele ki, hazırda aktivlərinin hecmi 36 milyard dollardan artıq olan Dövlət Neft Fonduun vəsaitləri hesabına mühüm sosial-iqtisadi layihələr həyata keçirilir ki, onlar da öz növbəsində ölkəmizin hərəkətli inkişafını təmin edir.

Müstəqillik yolunda ilk addımlarını atan dövlətin beynəlxalq aləmdə varlığını təsdiqləməsi əsasdır

Ulu Öndər Heydər Əliyev bu tezisi irəli sürməklə iki və çoxtərəfli çərçivədə əlaqələrin qurulmasına, diaspor quruluşuna prosesinə

Heydər Əliyevin liderlik fəlsəfəsinə müasir baxış

Ümummilli Liderin gələcəyə hesablanmış strategiyası Azərbaycanın dünya siyasetində yerini və rolunu müəyyənləşdirdi

xüsusi diqqət yönəldi. Onun eə bir ölkəyə səfəri yox idi ki, Azərbaycan həqiqətlərini, xüsusi Ermenistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin esl mahiyyətini faktlar əsasında dünya ictimaiyyətinin diqqətine çatdırmasın. Dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımızın bir amal - azərbaycançılıq ideyəsi etrafında six birləşməsi vacib amil kimi öne çəkilirdi.

Qeyd etdiyimiz kimi, azərbaycançılığın əsas tərkib hissəsi olan Dünya Azərbaycanlılarının Həmreyliyi Gününün esası 1991-ci ilin 16 dekabrında qoyulub. O illərdə Naxçıvan MR Ali Məclisinin Sədri olan Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının birləşməni əhəmiyyətini nəzəre alaraq, dekabrın 31-ni Dünya Azərbaycanlılarının Həmreyliyi Günü elan etmişdi. Ulu Öndərin 1993-cü ildə hakimiyətə qayıdırışından sonrakı dövrə də fealiyyətinin əsas istiqamətlərindən biri diaspor quruluğu, dünya azərbaycanlılarının birliliyinin, həmreyliyinin təmin edilməsi oldu. Ayrı-ayrı ölkələrdə Azərbaycan cəmiyyətlərinin, mərkəzlərinin yaradılmasına nail olan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin teşəbbüsü ilə 2001-ci ildə Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayıının keçirilməsi bu birləş, həmreyliyi böyük töhfə oldu. Artıq vahid mərkəzdən idarəedilmə uğurların davamlılığına yol açdı, soydaşlarımızın yaşadıqları ölkələr feallıqlarını, Azərbaycanın daha da qüdrətlənməsinə, çıçəklənməsinə töhfələrini artırdı. Beş ildən bir ənənəvi keçirilən dünya azərbaycanlılarının qurultayları yeni-yeni vəzifələrin müəyyənleşdirilməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Qurultaylarda öten beş ildə keçilən yola baxış fonunda qarşıya qoyulan vəzifələrin hansı şəkildə yerinə yetirildiyi təhlil edilir. Heydər Əliyev məktəbinin laiqli davamçısı ölkə Prezidenti İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, güclü, qüdrətli Azərbaycan hər birimizin qürur mənbəyidir. Bu birlik, həmreylik yeganə problemimiz olan Ermenistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllində vacib amildir. Azərbaycan diplomatiyasının seyleri sayesində erməni yalanları faktları əsasında dünya ictimaiyyətinin diqqətine çatdırılır, Ermənistanın işgalçılıq siyaseti pislənilir.

O da məlumdur ki, erməni diasporunun yalan təbliğatları əsasında Amerika Birleşmiş Ştatlari Kongresi 1992-ci ildə Azərbaycana qarşı ədalətsiz "907-ci düzəliş" tətbiq etmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə hakimiyətə qayıdırışından sonra fealiyyətinin əsas tərkib hissəsi bu qərarın ədalətsizliyini

9 may 2018-ci il

dünyaya bəyan edildi ki, Azərbaycan demokratik prinsiplərə sadıqlılığını sözdə deyil, emədə təsdiqləyir.

İnsan hüquq ve azadlıqlarının qorunması, azad mətbuatın inkişafı, çoxpartiyalı sistemin yaradılması, seçkilərin demokratik, beynəlxalq standartlara uyğun keçirilməsi istiqamətində atılan addımların uğurlu nəticələri göz önündədir. 1995-ci il noyabrın 12-de Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ile yaradılan komissiya tərəfində işlənib hazırlanmış və ümumxalq səsvermesi yolu ilə qəbul olunmuş Milli Konstitusiyamızda eksini tapan maddələrin üçdə iki hissəsi insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasına xidmet edir. Cəmiyyətin güzgüsü kimi dəyərləndirilən azad mətbuatın inkişafına göstərilən diqqətin bariz nümunəsi kimi sənzuoranın leğvini xüsusi qeyd etməliyik.

Ümummilli Liderin bu addımı ilə mətbuatın inkişafında yeni bir mərhələnin təmeli qoyuldu. KIV-in maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılan addımlar davamlılığı ilə diqqət çekdi. Bu diqqət və qayğı 2002-ci ildə Ulu Öndərin "Jurnalistlərin dostu" mükafatına layiq görülməsini şərtləndirdi.

Demokratik cəmiyyətin attributlarından biri kimi siyasi partiyaların, ictimai birləşmələrin normal fealiyyəti üçün lazımi şərait yaradıldı. Ulu Öndər Heydər Əliyev bildirirdi ki, nə qədər partiya olur olsun, onların hamısı bir məqsədə - Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq, torpaqlarımızı düşməndən azad etmək işinə xidmet etməlidir.

Har bir ölkənin mütərəqqi inkişafının əsası kimi dəyərləndirilən seçkilərin demokratikliyinin təmin edilmesi istiqamətində atılan addımlar da təqdirəlayıqdır. Belə ki, 2003-cü ilin mayında qəbul olunan Seçki Məcəlləsi ölkəmizdə prezident, parlament və bələdiyyə seçkilərinin, eyni zamanda, ümumxalq səsvermesinin (referendum) demokratik, şəffaf və azad keçirilməsini şərtləndirir.

Ümummilli Lider bunları ümumiləşdirərək bildirirdi ki, müstəqil Azərbaycan dövləti sözün tam mənasında azadlıq və demokratiya prinsipləri əsasında demokratik cəmiyyət quşur. Siyasi və iqtisadi islahatların paralel şəkildə aparılması uğurlara yol açan əsas amillərə dəndir.

Heydər Əliyev yolu Azərbaycanı dünyadan xoşbəxt ölkələri sırasına daxil etdi

2003-cü ildən başlanan yol Azərbaycan tarixinə Böyük Yolun davamı kimi daxil oldu. Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev hər sahədə atıldığı addımları ilə bu siyasetə sadıqlılığını nümayiş etdirir. 2003-cü ildə keçirilən andicə mərasimində verdiyi ilk vədi də bu olmuşdur: "Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirək üçün ən başlıcası, ölkədə Heydər Əliyevin siyaseti davam etdirilmelidir." İlər keçdikcə görülen işlərin miqyası, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu, ölkəmizin beynəlxalq tədbirlər üçün ideal məkan kimi qəbul olunması, ən əsası dünyadan inkişafın Azərbaycan modelində bəhs etməsi bu vədin konkret əməli işdə təsdiqini tapdığını nümayiş etdirir. Bu uğurlar cənab İlham Əliyev 2008, 2013 və 2018-ci illər prezident seçkilərində qələbəsini şərtləndirdi. Cənab İlham Əliyev hər bir çıxışında xalqa arxalandığını bəyan etməklə, bu fikri bildirir ki, irəli sürülen təşəbbüslerin xalq tərəfindən dəstəklənməsi ona də böyük güc verir, yeni-yeni hədəflərin müəyyənləşdirilməsində stimulverici amildir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev neft siyasetinin məntiqi davam kimi qeyri-neft sektorunu inkişafının vacibliyini irəli sürdü və bu istiqamətdə davamlı addımlar atdı. Regionların potensial imkanlarından səmərəli istifadə etmək məqsədilə təsdiqlənən dövlət programlarının uğurlu icrası qarşıya qoyulan məqsədlərə geniş yol açdı. İqtisadi tərəqqi güclü sosial siyasetlə tamamlandı. Azərbaycan özünü dünəyaya sosial dövlət kimi təqdim etdi.

Vüqar Rəhimzadə,
YAP Siyasi Şurasının üzvü,
"İki sahil" qəzetiin baş redaktoru,
Əməkdar jurnalist

Ermənistanda bir aydan artıq müddətdir ki, davam edən "məxməri inqilab" nəticə etibarı ilə "Çıxış" blokunun lideri Nikol Paşinyanın baş nazir seçilməsi ilə nəticələndi. Söz yox ki, qısa zaman kəsimində cərəyan edən prosesləri bir daha təhlil etsək, biz burada Qərb və Rusiya qarşıdurmasını açıq şəkildə müşahidə edə bilərik. Lakin məsələnin daha bir tərəfi də budur ki, açıq və səfələt içində boğulan Ermənistanda taleyi hələ də sual altında qalmaqdadır.

Vladimir Putin və Dmitri Medvedev Paşinyana ünvanlıdıqları təbrik teleqramlarında nəyə eyham vurdular?

Xüsusilə, Dağılıq Qarabağ probleminin həlli məsələsində Ermənistandan yeni baş nazirinin mövqeyi bəlli deyil və onun işgalçılıq siyasetini davam etdirəcəyi halda, ölkəsi bir sıra regional və beynəlxalq layihələrdən təcrid olunmuş vəziyyətdə qalmaqdır. Daha sonra Ermənistanda bir aydan artıq müddətdir ki, davam edən "məxməri inqilab" nəticə etibarı ilə "Çıxış" blokunun lideri Nikol Paşinyanın baş nazir seçilməsi ilə nəticələndi. Söz yox ki, qısa zaman kəsimində cərəyan edən prosesləri bir daha təhlil etsək, biz burada Qərb və Rusiya qarşıdurmasını açıq şəkildə müşahidə edə bilərik. Lakin məsələnin daha bir tərəfi də budur ki, açıq və səfələt içində boğulan Ermənistanda taleyi hələ də sual altında qalmaqdadır.

Ortada digər maraqdoğurucu detallar da mövcuddur ki, bu da baş nazir postuna seçilər-seçilməz, Rusyanın prezidenti Vladimir Putinin və bu ölkənin baş naziri Dmitri Medvedevin Paşinyana ünvanlıdıqları teleqramları və bu teleqramlarda qeyd edilən ifadələridir. Rusiya Federasiyasının her iki siyasi lideri erməni baş nazirə Avrasiya İqtisadi İttifaqında, eləcə də, Kollektiv Tehlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatında iş birliklərini davam etdirməyə dair sözləridir, dənəqiq desək, dolayı yolla sərgilədikləri təhdidləridir.

Qərb Ermənistana nə isə verə biləcəkmi?

Ümumiyyətlə, bu məktubların məzmunundan çox rahatlıqla belə qənaətə gəlmək olar ki, "məxməri inqilab" a başlayan dövrən Paşinyanı dəstəkləyən erməni ictimaiyyəti, başda Rusiya prezidenti və onun siyasi çevresi olmaqla, her kəsi özlərinə düşmən hesab ediblər. O zamana qədər ki, artıq rəsmi Moskva uzun illər forpostu kimi istifadə etdiyi Ermənistana müəyyən vasitələrlə hədə-qorxu gəlməyə başladı. Xüsusilə, Rusyanın siyasi rüporları Ermənistandakı xalq etirazını tənqid, hətta təhqir hədəfine aldılar, üstəlik, dənəqiq hakimiyətdəki adamlarını Kremlə dəvet edərək, sona qədər Paşinyana qarşı müqavimət göstərilməsinin vacibliyini bildirdilər. Artıq istəfa vermiş Serj Sarkisyan komandasının - baş nazir vəzifəsini müvəqqəti icra edən

Ka - ren Karapetyanın, Nalbandyanın və s. hakim Respublika Partiyasının digər "ağır çəkili" adamlarının "məxməri inqilab" dövründə ard-arda Rusiyaya getmələri də belə deməyə əsas verir. Açıq desək, Qərb bu məsələdə Rusiyaya qalib gəldi və N.Paşinyanın qələbəsi də belə düşünməyə zəmin yaradır. Lakin bu andaca növbəti sual meydana çıxır - Qərb Ermənistana nə isə verə biləcəkmi? Əslində, son illər Ukraynada və s. ölkələrdə Qərb siyasetinin uğur qazanmadığının da şahid olmaqdır. Misal üçün, Ukraynanın sabiq prezidenti Kuçmədan üzü bu yana - Yuşenkonadan Poroşenko - qədər zaman aralığını xatırlasaq, uzun illərdir siyasi böhranda çabalayan Ukrayna kimi nəhəng ölkənin "Donetsk Xalq Respublikası", "Luhansk Xalq Respublikası" kimi separatçı "ölkələrə" parçalanmasını, Krimin ilhaqını görə bilərik. Üstəlik, Qəribin bu ölkəyə gətirdiyi "demokratianın" üzərində Rusiya buludlarının qaldığını da qeyd edilən faktlarla isbatlaya bilərik.

Öks halda, Ermənistən

Paşinyan baş nazir seçildi, bəs sonra..? Ermənistən taleyi hələ də sual altında qalmaqdadır

Azərbaycanı qarşısında görməli olacaq və nəinki işgal etdiyi Qarabağı, eləcə də, üzərində "Ermənistən" qurulmuş tarixi Qərbi Azərbaycan torpaqlarını da itirməli olacaq

Bu gün Ermənistən köhnə, yaxud təzə siyasi ictimaiyyəti ölkələrinin Azərbaycana qarşı işgalçılıq siyaseti yürütməsi faktını nə qədər inkar etsələr belə, çox yəqin ki, dərk edirlər. Lakin bu ölkənin tarixi Qərbi Azərbaycan torpaqları üzərində qurulması faktı səslenərken, onlar həyəcan təbii şalmağa başlayırlar. Çünkü qarşılarda güclü və qüdrətli Azərbaycan Ordusunun dayandığını anlayırlar. 2016-cı ildə baş vermiş aprel savaşında işgal etdikləri ərazilərin və strateji yüksəkliklərin itirilməsindən sonra bu faktor erməni siyasi-ictimai rəyində də çox qabarılmışa başladı. Beləliklə, zəif, siyasi böhran və tənəzzül dövrünü yaşayış işgalçi ölkə və bu ölkənin sükanını elə keçirmiş N.Paşinyan reallıdan çıxış edib doğru nəticələr çıxarmağı bacararsa, ən azından, işgal olunmuş ərazilərimizin azad edilməsi istiqamətində planlarını夸arsa, bu zaman Ermənistən çoxsaylı böhranlardan çıxmasına müəyyən şanslar yarana bilər. Yox, əgər işgalçılıq siyaseti Paşinyan hakimiyətində də davam edərsə, onda bu gün Rusiyani ister dolayı, əstərə də birbaşa düşmən elan edən Ermənistən paralel olaraq, Azərbaycanı da qarşısında görməli olacaq və nəinki işgal etdiyi Qarabağı, eləcə də, üzərində "Ermənistən" qurulmuş tarixi Qərbi Azərbaycan torpaqlarını da itirməli olacaq.

Hər iki halda uduzan yenə də Paşinyan olacaq

Bu kimi siyasi amilləri nəzəre almalı olan Paşinyan Rusyanın prezidenti və baş nazirinin, necə deyərlər, eyham vurulan teleqramları üzərində də düşünməli və qərar verməlidir. Lakin hər iki mənada, onun uduzan tərəf olacağını da proqnozlaşdırmaq mümkündür. Əgər ermənilərin yeni baş naziri Rusiya ilə ister sözə, əstərə də əməldə özünün dediyi kimi strateji müttəfiqiyyətini davam etdirəcəkse, Ermənistən yeni olıqarxiya sistemi yaranacaq və bu gün Yerevanın mərkəzi meydanında sevinclərini bölüşən kütłə ona qarşı çıxır. Yox, Rusiyadan imtina ediləcəkse, Paşinyan əmin olmalıdır ki, ölkəsi parçalanacaq və xəritədən silinəcək. Çünkü yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, onun qarşısında güclü orduya və iqtisadiyyata malik olan Azərbaycan reallığı da dayanacaq. Ona görə də, Paşinyan bu və ya digər hallarda, etiraz dalğası boyunca gəzdirdiyi "məxməri inqilab" atrubutlarını - bel çantasını, eləcə də, başına qoyduğu "beysbolka"sını qarşısına qoyub, dərinən düşünməlidir. Artıq o, buna məhkumdur...

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Siyasi şərhçi: "Paşinyanın bütün siyasi dividentləri iflasa uğrayacaq"

"**N**ikol Paşinyan Ermənistənən yeni baş naziri seçiləcək. Bunun üçün her hansı bir maneə yoxdur. Əslində, Ermənistən Respublikaçılar Partiyasına da indiki halda vaxt udmaq lazımdır. Çünkü Paşinyanın namızədliyinə səs verməsələr, o zaman növbədənənar seçkilər keçiriləcək". Bunu SiA-ya açıqlamasında siyasi şərhçi Elçin Mirzəbəyli deyib. Onun sözlerinə görə, növbədənənar seçkilərin keçirilməsi də indiki etiraz aksiyalarının mövcud olduğu bir dalğada şübhəsiz ki, Paşinyanla tərəfdarlarının parlamentdə dənəqin tutmasına zəmin yarada bilər: "Amma Paşinyanın baş nazir olması və nəticədə növbədənənar seçkilərin elan olunması kimi proseslər təxminən payız aylarına kimi çəkəcək. Bu müddət ərzində də Respublikaçılar Partiyasının yeni vaxtı Ermənistənən hakimiyətdə olan hərbi cinayətkar xuntanın ayri-ayrı dövlət strukturundakı nümayəndələri elde etdikləri cinayətkar yolla kapital və digər amillər Paşinyanın nüfuzdan salınması üçün yetərli olacaq. Respublikaçılar Partiyası bu günə qədər tərəfdikləri bütün əməllerin məsuliyyətini Paşinyanın üzərinə yükləyəcəklər. Nəticə etibarilə də bu gün onun qazandığı bütün siyasi dividentləri iflasa uğrayacaq. Əslinda Paşinyan baş nazirliyə razılıq verməklə siyasi prosesləri uduzdu və bir daha onun yetkin siyasetçi olmadığını sübuta yetirdi. Yeni məsələ öncədən baş nazirlik postuna seçilmək üzərində qurulmalı deyil".

Rza Ərdakanian: "İran Azərbaycan ilə energetika sahəsində əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafına önem verir"

Iran Azərbaycan ilə energetika sahəsində əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafına önem verir. Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində İranın energetika naziri Rza Ərdakanian deyib. Nazir nəzərə çatdırıb ki, Prezident Həsən Ruhənin Azərbaycana rəsmi səfərindən cəmi bir ay keçməsinə baxmayaraq hər iki dövlətin müvafiq qurumları arasında enerji mübadiləsi haqqında razılıq əldə edilib ki, bu da qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinin yüksələn xətəl inkişaf etdiyini deməyə əsas verir. Onun sözlərinə görə əldə edilmiş razılıq əsasən cari ilin yayında Azərbaycan ilə İran arasında 800 meqavatt elektrik enerjisi mübadiləsi həyata keçiriləcək. Elektrik enerjisiniənən tələbatın artmasına nəzərə alaraq İran Azərbaycandan 180 meqavatt elektrik enerjisini idxlə edə bilər.

Özbəkistan portalı Şuşanın işgalindən yazar

Özbəkistanın Kun.uz portalı Şuşanın işgalini ilə bağlı rus dilində "İşgalçılardır, Şuşada görüşənədək" sərlövhəli məqale yayıb. Məqalədə deyilir ki, 26 il əvvəl mayın 7-dən 8-ne keçən gecə qədim Şuşa şəhəri Ermənistən silahlı qüvvələrinin 11 min nəfərlər qoşun birləşmələri tərəfindən işgal edilib və dağdırıldı. Şuşa işgal edilərən 195 nəfər şəhid, 102 nəfər əli olub, 165 insan itkin düşüb. Ermənilər Şuşada çoxsaylı dini, tarixi və mədəniyyət abidələrini, 7 məktəbəqədər tərbiyə müəssisəsini, 22 müxtəlif profilli məktəb və texnikumu, 8 mədəniyyət evini, 14 klubu, 2 kinoteatrı, 3 muzeyi, 20 kitabxananı, nadir əlyazmaları, Şərq musiqi alətləri fabrikini və digər müəssisələri dağıdırlar. Şuşa işgal olunana qədər bu şəhərdə 170 nadir memarlıq abidəsi, 160 qədim tikili olub və bu abidələrin əksəriyyəti məhv edilib. İşgal nəticəsində Şuşa, Əskəran və Xocalı qalaları, Azıx və Qaxal mağaraları dağdırıldı. Yazida Şuşanın tanınmış xanəndələri və şairləri haqqında da söhbət açılır.

Neft Bakısına dair ilk xronikal süjetlərin nümayishi ilə başlayan Azərbaycan kino sənəti təşəkkül taplığı vaxtdan etibarən böyük inkişaf yolu keçib və ötən müddət ərzində xalqın mədəni-mənəvi həyatında özünəməxsus mövqə qazanıb. Kino yaradıcılığı işinin uğurlu təşkili sayəsində ölkə kinematografiyası sonraları öz imkanlarını getdikcə daha da artırıb, əldə etdiyi nailiyətlərlə Azərbaycanın zəngin mədəniyyət salnaməsinə parlaq sahifələr yazıb. Məhz Azərbaycan kinosunun 120 illiyinin bu ilin avqust ayında tamam olması və bununla əlaqədar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncam imzalaması diqqəti bir daha bu sahəyə yönəltməyə və keçilmiş inkişaf yoluna nəzər salmağa əsaslar yaradır.

120 il öncə ilk kinomuz

Azərbaycan kino sənətinin tarixi 1898-ci il avqustun 2-dən başlayır. İlk filmlər fotograflar və nasir Aleksandr Mişon tərəfindən çəkilmiş xronika-süjetlər - "Bibiheybətde neft fontanı yanğını", "Şəhər bağında xalq gəzintisi", "Qaqqaz rəqsini"ndən və bir bədii kinosüjetdən - "İllidin"dən ibarət idi. Amma 1898-ci ildən 1915-ci ilə qədər bu sahədə boşluq yaranıb. Bunun əsas səbəbi yerli kadrların yoxluğu və o vaxt kinematografiaya marağın olmamasıdır. 20 ildən artıq Bakıda yaşayış-ışləyən, ilk illerde kinosüjetlər çəkən fotograflar Aleksandr Mixayloviç Mişon fotografiya ilə məşşələ olunduğuna görə, bu süjetləri çəkib Bakıda nümayiş etdirib və Fransaya aparmışdı. Həmin kinosüjetlərin ikisi ("Bibiheybətde neft fontanı yanğını" və "Balaxanida neft yanğını") 2001-ci ilde Azərbaycan Dövlət Film Fondu nun təşəbbüsü ilə Fransa kinoarxivindən Azərbaycana qaytarılıb.

İlk Azərbaycan detektiv filmi böyük marağa səbəb oldu

1915-ci ildə çəkilən və bir il sonra ekranlara buraxılan "Arvad", "Neft və milyonlar səltənetində" və "Yeni tərzde köhnə əhvalat" kimi ilk tammetrajlı bədii filmlərimizdən rejissorları və operatorları ecnəbilər oldu. Hər üç filmiñ rejissorluğu Boris Svetlov və Qriqori Lemberqə məxsüs idi. Dörd il Azərbaycanda kino işi ilə məşşələ olan Boris Svetlov və Qriqori Lemberq sonradan Bakını tərk edirlər.

1918-ci ildə isə Bakıda Üzeyir Hacıbəyovun "Arşın mal alan" operettası əsasında ilk Azərbaycan kinodramiyası çəkildi. 1919-cu ildə isə Azərbaycanın müstəqilliyinin ildönümü münasibətə "Təntəne" adlı tammetrajlı film ekranlarında nümayiş etdirildi.

Azərbaycanın sovetləşməsindən sonra isə Rusiyadan Bakıya kinematograflar ezam olunur. 1924-cü ildə Sovet Azərbaycanının ilk filmi - "Bayqus" çəkildi. Filmin rejissoru Georgi Kravchenko, operatoru V.Lemke idi. Həmin ildə operator Lemke rejissor Vladimir Ballyuzeklə "Qız qalası" filmini çəkirlər. Bundan sonra səhnəyə rejissor Aleksandr Litvinov çıxır və iki il ərzində üç film təhvil verir. Litvinov həm də ilk Azərbaycan detektiv filmi olan "Əvəz-əvəzə"ni çəkir.

"Bismillah": ilk səssiz milli kino nümunəmiz

Xurafat və cəhalətə qarşı mübarizə, inqilab və qadın azadlığı ötən əsrin 20-ci illərinə Azərbaycan kinosunun əsas mövzusu idi. "Bismillah", "Vulkan üzərində ev", "Hacı Qara" kimi kino əsərləri, eləcə də öz azadlığı uğrunda mübarizə aparan Azərbaycan qadını obrazını bədii və real şəkildə ifadə eden "Sevil" həmin dövrə yaradılmış uğurlu filmlərdəndir. Məhz 1925-ci ildə Abbas Mirzə Şərifzadənin quruluş verdiyi "Azdövlətkinosənaye"nin istehsal etdiyi "Bismillah" filmi ilə ilk milli kino nümunəmiz ərsəyə geldi. A.M. Şərifzadə səssiz filmlərimizin ilk milli kinore-

Azərbaycan kinosu 120: tarixi, bu günü və gələcək inkişaf perspektivləri

jissorudur. Ardınca "Balıqçılar" a Rza Təhmaşib rejissorluq edir. Amma 1935-ci ildən Azərbaycanda "Muraşko" ləqəbli Leo Mur, Boris Medvedev, Beybolat Askarov, A.Makovski, İqor Savçenko, Nikolay Şengeləy, Aleksandr Popov və Viktor Turin kimi rejissorlar Azərbaycan kinosu sahəsində üstün mövqelərə malik idilər. Məhz bu rejissorların əsas vezifəsi Azərbaycan kinosunda sosializmi tərənnüm etmək idi.

İlk səsli Azərbaycan filmi "Mavi dənizin sahilində"

Təbii ki, Azərbaycan kinorejissorları da işsiz dayanmırıldılar və yeni-yeni ekran əsərləri ortaya qoymaşa çalışırlılar. Məhz ilk azərbaycanlı kinodramaturq Cəfər Cabbarlinin "Hacı Qara" ssenarısını A.M.Şərifzade 1928-ci ildə ekranlaşdırır. 1932-ci ildə "Direktiv Bant" filminin əsas kollektivini milli kinematograflar təşkil edir. İki il sonra çəkilən "İsmət" filminin rejissoru və ssenari müəllifi isə Mikail Mikayılov oldu. 1935-ci ildə isə Azərbaycanda ilk səsli film çəkilir. "Mavi dənizin sahilində" adlanan filmiñ rejissoru Boris Barnet, operatoru Mixail Kirillovdur. Onu da xatırladıq ki, 1930-cu ildə çəkilən "Qızıl kol" filmində ilk azərbaycanlı qadın kinorejisoru Qəmər Salamzadə rejissor küməkcisi kimi işləyib.

Göründüyü kimi, 1898-ci ildən 1939-cu ilə qədərki dövr milli kinematografiyamız üçün formallaşma mərhələsində oldu. 1939-cu ildə isə ekranlara "Kəndlilər" filmi çıxır. Bu ilk ali kino təhsilli kinorejissorumuz Səməd Mərdanovun filmi idi. "Kəndlilər" həmin dövrde Moskvadan peşəkar rejissorlarının filmləri ilə bir sırada dayanırdı. Bununla yanaşı, 1945-ci ildə çəkilmiş "Arşın mal alan" və 1956-ci ildə "O olmasın, bu olsun" adlı kino ekranları dünyada tanınmağa başlamışdır.

1936-1941-ci illərdə isə ekranlara 10-dan çox səsli film buraxıldı. İkinci Dünya mühərbiyi illərində qəhrəman döyüşçülər Kamal Qasimov və Bəxtiyar Kərimova həsr olunan "Vətən oğlu" və "Bəxtiyar" kinonovellələri, M.F.Axundovun həyat və fealiyyətinə dair "Səbuhi" vahid süjet xətti ilə bağlı üç kinonovelləndən ibarət "Bir aile", mühərbiye dövründə dənizçilərin göstərdikləri igidliklərə həsr olmuş "Sualtı qayıq T-9" bədii filmləri çəkildi. 1945-ci ildə Ü.Hacıbəyovun "Arşın mal alan" musiqili komediyası yenidən ekranlaşdırıldı.

Azərbaycan kinosunda yeni mərhələ

Azərbaycan kinosu 1960-ci illərdə yeni mərhələyə qədəm qoydu. Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrə kino sənətinin inkişafına, həmin sahədə çalışanlara qayğı və hörmətə yanaşan Ulu Önder Heydər Əliyev Azərbaycan Prezidenti seçildiyi gündən respublika-

nın kino sənəti xadimlərindən öz qayğı və məhəbbətini əsirgəmədi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan kino sənətinin dəyəri ənənələrində danışaraq, tarixi mövzuda çəkilmiş bir sıra bədii filmləri yüksək qiymətləndirmiştir.

Bələ ki, ötən əsrin 60-ci illərin əvvəllerindən Azərbaycanda rəngli filmlərin çekilişi genişləndirildi. "Koroğlu" bədii filmi Azərbaycan genişəkranlı rəngli kinosunun ilk nümunəsidir. "Arşın mal alan" filmindən etibarən Azərbaycan kinosunda musiqili komediya janına meyil gücləndi. "Görüş", "Bəxtiyar", "O olmasın, bu olsun", "Romeo mənəm qonşumdur", "Əhməd haradadır?", "Ulduz", "Arşın mal alan", "Qayınana" və s. filmlərdə bu ənənə davam etdirildi.

1970-ci illərdə "Uşaqlığın son gecəsi", "Gün keçdi" filmləri özünə tamaşaçı topladı və indi de baxımlı filmlər sırasındadır. Eyni zamanda, 1970-ci illərin sonralarında və 1980-ci illərdə Azərbaycan kinosunda mənəvi-əxlaqi problemlərə diqqət daha da artır.

1960-80-ci illərdə tarixi-inqilabi janrıda bir sıra maraqlı, orijinal filmlər çəkilib. "Mosfilm" kinostudiyası ile birgə yaradılmış N.Nerimanovun fealiyyətindən bəhs edən "Ulduzlar sənəmür" filmi bu baxımdan diqqətəlayiqdir. S.Vurğunun "Komsomol poeması"nın motivləri üzrə çəkilən "Yeddi oğul isterəm" filmi 20-ci illərin komsomolçularına həsr olunub. Yüksək ideyallıq, vətəndaşlıq motivləri ilə kinematografiyanın ifade vasitələrinin uyarlığı, gözəl aktyor oyunu bu filmin mühüm məziyyətlərindən. "Axırıcı aşırım", "Qatır Memmed" filmlərində sovet hakimiyyətinin ilk illərində Azərbaycan kəndində gedən sinfi mübarizədən bəhs olunur. "Sevinc buxtası", "Atları yəhərləyin", "İşarəni dənizdən gözləyin" filmlərində bu mübarizə çox gözəl nümayis olunur. "Nəsimi" filmində feodal dünyasının haqsızlıqlarına qarşı çıxan şairin həyatı və o dövrün sosial və əxlaqi problemləri əksini təpib. "Dədə Qorqud" filmi poetikliyi ilə fərqləndir. "Babək" filminde IX əsr Azərbaycan sərkədəsi Babəkin başçılığı ilə xilafətə qarşı xalqın mübarizəsi təsvir edilib. "Nizami" filmində N.Gəncəvinin, "Qəm pəncərəsi" filmində isə C.Məmmədquluzadənin obrası canlandırılıb. Azərbaycan bədii televiziya filmlərindən "Ad günü", xüsusiələrə görə çox gözəl nümayis olunur. "Dantenin yubileyi", "Təkçə adanı özünle apara bilmezsen", "Öten ilin son gecəsi", "Bilmək istəyirəm" və s. bədii filmlər də Azərbaycan Televiziyanın istehsalıdır. "Uzun ömrün akordları" isə televiziya filmi olaraq geniş arxiv materialları əsasında yaradılıb. Bəzi filmlərimizə diqqət etdikdə isə ikinci Dünya mühərbiyi mövzusu əksini təpib - "Bizim Cəbiş müəllim", "Tütək səsi" və s. Hər dəfə maraqla baxdığımız "Şəriklə çörək" filmində isə mühərbiyin son aylarında Bakının həyatı xüsusi səmimiliklə təsvir olunur. Mühərbi mövzusunda çəkilən "Mən siz həyatımdan artıq sevirdim" filmi isə Sovet İttifa-

qi Qəhrəmanı Həzi Aslanova həsr edilib. Azərbaycan kinosunda uşaq filmlərinin istehsalına da mühüm əhəmiyyət verilir: "Bir qalanın sırrı", "Sehri xalat", "Qərib cinlər ölkəsində", "Şirin evdən getməsi", "Mən mahni qoşuram", "Gəmi saatının sırrı", "İsmayıb bayın mücrüsü" və s. 1989-cu ilde ilk fantastik Azərbaycan bədii filmi - "Olaqə" çəkilir.

Bütün bunların fonunda, bir məqam xüsusi olaraq qeyd edilməlidir ki, Azərbaycan kinosu hər zaman fərqliyi, milliliyi özündə birləşdirir. Hətta sovet rejimində bələ filmlərimizdə bize xas olan dəyərlərimiz elə ustalıqla verilib ki, hər dəfə bu filmlərə baxanda tamaşaçı özü üçün yenilik tapır.

Milli kino sənayemiz müstəqillik dönməndə

Ötən əsrin 1980-ci illərində daha bir mərhələni arkada qoyan Azərbaycan kinosunda 1990-ci illərdən etibarən bir durğunluq yaşındı. 1990-ci illərdə müəyyən çətinliklərlə qarşılaşmış Azərbaycan kinematografiyasının yeni şəraitde kino ənənələrimizi qorumaqla yanaşı, öz potensialını gerçekləşdirməsi, həmçinin, modernləşdirilməsi və dünya kino sənayesine daha sürətli integrasiya etməklə səməralı fəaliyyət göstərə bilməsi istiqamətində bir sıra zəruri addımlar atıldı. Məhz son illərdə dövlətin kinoya qayğısı nəticəsində Azərbaycan kinosunda yeni inkişaf dövrü başlayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan kinosunun 2008-2018-ci illər üzrə inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2008-ci il 4 avqust tarixli Sərəncamı Azərbaycanın kino sənətinin inkişafı baxımından müstəsnə əhəmiyyətə malikdir. "Qala", "Qırıncı qapı", "Cavad xan", "Niyyət", "Hökmdarın taleyi" və daha neçə-neçə filmlərimizdən kənardan da öz tamaşaçılarını heyran qoyur. Azərbaycan filmlərinin son illər beynəlxalq festivallarda faal iştirakı həmin Dövlət Proqramı çərçivəsində silsilə tədbirlərin müvəffəqiyətlə icrasının nəticəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan kinosunun 120 illiyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalaması isə dövlət səviyyəsində kino sənayesinin inkişafına verilən yüksək dəyərin göstəricisi oldu.

Bir sözə, bu gün Azərbaycan kinosu özünün inkişafının yeni mərhələsindədir və dövlətin dəstəyi ilə bu sahədə da inkişaf edəcək, yeni-yeni ekran əsərləri tamaşaçı auditoriyasına təqdim ediləcəkdir.

Tünzalə İsmayılova
Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan
Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu
keçirdiyi müsabiqəyə təqdim
etmək üçün

"Müxalifət partiyaları iflasa uğrayıb"

Mais Səfərli: "Sadəcə olaraq, o partiyaların bu gün bir qovluqları və bir də sədrləri qalib"

Dəginiq və pərakəndə halda olan müxalifət partiyalarının bəzilərinin yaxın vaxtlarda sıradan çıxacağı proqnozlaşdırılır. Baxmayaraq ki, bəzi xarici maraqlı dairələr müxalifətin dağılmamasını deyil, fealiyyətini davam etdirməsinə cəhd göstərir və bu istiqamətdə partiya sədrlərinə müyyən təlimatlar verirlər.

Yeni müxalif blokun yaradılması ideyası da xaricdən verilen təlimatlardandır. Müxalif partya sədrlərinin nə düşünmələrindən və üzərlərinə hansı öhdəlikleri götürmələrindən asılı olmayıraq, birmənəli terzə demək olar ki, müxalifətin birliyinə nail olmağa hesablanmış blokun yaradılması mümkün olmayıraq. Bunun səbəbini "Yurdaş" partiyasının sədri Mais Səfərli "Səs" qəzeti şərh edərkən, partya sədrlərinin bir-birinə qarşı hədsiz dərəcədə nifret etmələri ile əlaqələndirdi: "Müxalifətin hazırkı məqamda blok yaratması mümkünüszdür. Çünkü adətən, bloklar seçki öncəsi yaradılır. Amma bunlar isə seçkilərdən sonra blok yaratmaq iddiasına düşübələr. Ümumiyyətə, bu gün müxalifət düşərgəsini təmsil edən partya sədrlərinin özləri də bilmirlər ki, nə edirlər. Onların bu cür yersiz hərəkətlərə etmələri gülüş doğurur. Müxaliflər şüurlu şəkildə dərk edirlər ki, xalq tərefindən heç bir siyasi dəstəyə malik deyiller. Sadəcə olaraq, bir müddət gündəmdə qalmaq və adlarının hallanması üçün müxtəlif çeşidli üsullara əl atırlar. Qoy müxalifət müzakirə etdiyi bloku yaratsın. Amma onlara sual vermək lazımdır ki, ay müxalifət, siz bu blokları hansı qüvvə ilə yaradırsınız? Axi sizləri dəstəkləyən insanlar yoxdur. Sosial baza olmadığı halda isə, hansı bloku yarada bilərlər? Əlbəttə ki, heç bir blok yarada bilməzlər".

M.Səfərlinin sözlərinə görə, bu gün müxalifət partiyaları artıq iflase uğrayıb: "Sadəcə olaraq, o partiyaların bu gün bir qovluqları və bir də sədrləri qalib. Yeni müxalifət partya sədrləri belə fealiyyətləri ilə heç nəye

nail ola bilməyəcəklər".

"Milli Şura" və digər qurumlar olduğu halda, yeni bir qurumun yaradılmasına ehtiyac varmı və yaradılrsa, bu, nədən xəber verir" sualına M.Səfərli riyazi məsələ cavab verdi: "Deyir toplananların yerini dəyişmək, cəm heç vaxt dəyişmir. $3+2=5$ və $y=2+3=5$ edir. Yəni heç nə dəyişmir. Bir sözlə, bu gün müxalifətin bütün olan-qalan qüvvələri barmaqla sayılan qüvvələri "Milli Şura" deyilən qurumda təmsil olunurlar. Onların qüvvələrini bu gün barmaqla saymaq olar və bele olan halda isə, başqa bir blokda kimi təmsil olunacaq? Müxalifətin bu cür oyunlardan çıxmazı bir daha özünü reklam etmək məqsədi daşıyır. Bununla, guya siyasi fealiyyətə məşşələrlə və bunlarında qüvvələri var. Əger doğrudan da, "Milli Şura" deyilən bir qurum varsa, onda digər siyasi birliyə nə ehtiyac var? Deməli, "Milli Şura" normal fealiyyət göstərməyib. Artıq özləri etiraf edirlər ki, artıq "Milli Şura" qarışına qoymuş vəzifəni yerinə yetire bilmir, yəni əlindən heç nə gelmir və başqa bir birliyin yaradılmasına ehtiyac duyulur".

Partiya sədri onu da bildirdi ki, bu gün müxalifətin əsas işi xaricdə olan havadarlarından maliyyə yardımçıları alaraq və həmin yardımçıların qarşılığında Azərbaycan dövlətinin əldə etdiyi uğurlara kölgə salmaqdan ötürü qarayaxma kampaniyasına qoşulmaqdır: "Məhz müxalifətin bu cür iyrənc əməllərə el atmasının nəticəsidir ki, onlar xalqın gözündən tamamilə düşübələr. Ümumiyyətə, müxalifət təmsilciliyi özləri də çox gözəl bilirlər ki, bundan sonra nəyə isə nail olmaları mümkün deyil. Belə olan halda da, özlərinin yemələrinin kesilməməsi və boş qalan cibelerini doldurmaq üçün xaricdəki havadarlarının tapşırıqlarını yerinə yetirməkə məşğul olurlar. Onların nə etmələrindən və nə istəmələrindən asılı olmayıraq, heç vaxt ölkəmizlə bağlı olan planları baş tutmayaqdadır".

GÜLYANƏ

Üç kilogramadək narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarılıb

Rəsəbləkən daxili işlər orqanları tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə tədbirləri qətiyyətə davam etdirilir. Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, mayın 7-də bu istiqamətdə keçirilən tədbirlər nəticəsində polis əməkdaşları tərəfindən 3 kilogramadək narkotik vasitə aşkarlanaraq götürülüb. Belə ki, Səbail Rayon Polis İdarəesi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Cinayet Məccələsinin 221-ci (xulqanlıq) və 228-ci (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşma və gəzdirmə) maddələri ilə axtarışda olan Saləh Həsənov saxlanılıb. Şəxsi axtarış zamanı ondan marijuana, tiryek və metamfetamin aşkar edilib. Nəqliyyatda Baş Polis İdarəesi və Xətai Rayon Polis İdarəesinin 37-ci polis şöbəsi əməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində saxlanılan Lenkəran şəhər sakini Ramil Əsədovdan 8 qramdan çox heroin, 102 qramdan artıq tiryek, həmçinin metamfetamin və 16 ədəd metadon həbləri aşkarlanaraq götürülüb.

Bərdə Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılan şəhər sakini Fuad Sadıqovdan şəxsi axtarış zamanı 9 qramdan artıq marijuana, "Lada" markalı avtomobilindən isə çekisi 2 kilogram 730 qram marijuana aşkarlanıb.

Saxlanılan şəxslər götürülmüş maddi sübutlarla birgə istintaqa təhvil verilib. Faktları la bağlı cinayət işləri başlanılıb, araşdırılmalar aparılır.

Borclu şəxs qismində axtarışda olan 14 nəfər saxlanılıb

Rəsəbləkən daxili işlər orqanları tərəfindən ötən gün qeydə alınmış 124 cinayət faktından 19-nun üstü "isti izlər"lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, əvvəlki dövrlerdən bağlı qalmış 11 cinayətin açılması təmin olunub. Axtarışda olduğuna görə ümumilikdə 23 nəfər, o cümlədən mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayındığını görə 1 nəfər, borclu şəxs qismində axtarışda olan 14 nəfər saxlanılaraq aidiyəti üzrə təhvil verilib. Rəsəbləkən avtomobil yollarında baş vermiş iki yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində iki nəfər xəsarət alıb. Daxili işlər orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotiklə əlaqəli 10 fakt müyyənleşdirilib. Cinayət törlətməkdə şübhəli bilinən 30 nəfər saxlanılıb.

"Müxalifət düşərgəsində siyasi liderlər yetişə bilmir"

Əli Orucov: "Yaxın perspektivdə də bu, gözlənilmir"

- Əli bəy, düşərgədə yeni müxalif blokun yaradılması planlaşdırılır. Size, hazır ki, məqamda hansısa blokun yaradılması nə dərəcədə mümkündür?

- Müxalifətin yeni birliyinin yaradılmasından məlumatlaşır. Siyasi bloklar əksər halarda seçkilər ərefəsində, ya-xud da ölkədəki ictimai-siyasi fealiyyətin yüksəlişi dönmələrində yaradılır. Amma yaxın perspektivdə seçkilər gözlenilmir. Daha doğrusu, bələdiyyə seçkilərinin vaxtı normalda gələn il, parlamente seçkilər isə 2020-ci ildədir. Ola bilsin, həmin qüvvələr hansısa "X" günü olacaqını proqnozlaşdırırlar. Blokların yaranması təkçə partiyaların istəklərindən asılı deyil, eyni zamanda, cəmiyyətin istəyindən doğan haldır.

- Əger blok təsis edilərsə, AMİP özünü orda görürmü?

- AMİP bloklaşmaya bir qədər fərqli yanaşır. Bizim üçün siyasi qüvvələrin ideoloji, program və məramnamə yaxınlığı olmalıdır. Həmçinin, müttəfiqlər seçilərkən keçmiş fealiyyətlər də nəzərə alınmalıdır. Yəni müttəfiqlikde özünü doğrultmayan, imzasına hörmət qoymayan siyasi qüvvələr yenidən bir arada olmaq uğurlu nəticələr vermədiyindən, bundan maksimum qəçməga çalışırıq. Bu gün AMİP-in gündəmində bloklar yaratmaq, ya-xud da hansısa bloklarda təmsil

olunmaq yoxdur.

- Müxalifət düşərgəsində bir süslük, qeyri-müəyyənlik höküm sürür. Demək olar ki, ağır böhranlı durumu yaşamasının başlıca günahkarı elə partiya sədrlərinin özləridir?

- Siyasi partiyaların feallığı cəmiyyətin, bilavasitə feallığından asılıdır. Hazırkı məqamda mövcud vəziyyət müxalif partiya sədrlərinin məraqlarına uyğun deyil. Bu baxımdan, durğunluğu təbii qarşılıqla lazımdır.

- Necə düşüñürsünüz, AXCP və Müsavat partiya sədrlərini yenilərən edərsə, həmin o partiyaların siyasi fealiyyətlərində müsbətə doğru yeni bir dəyişiklik baş verə bilərmi?

- Siyasi partiyaların uğur qazanması, ya-xud da siyasi proseslərdən çıxaraq, yerini başqa partiyalara verməsi partiyadaxili demokratik seçkilərdən keçir. AXCP və Müsavat partiyaları da daxil olmaqla, bütünlükde, siyasi təsisatların ən ciddi problemlərdən biri fealiyyət üçün düzgün siyasetə malik olmamalarıdır. Bu səbəbdən, müxalif düşərgəsində siyasi liderlər yetişə bilmir. Yaxın perspektivdə də bu, gözlənilmir.

GÜLYANƏ

22 marşrut xətti üzrə avtobusların hərəkət sxemində dəyişiklik edilib

Baki Olimpiya Stadionundan Heydər Əliyev prospektindən keçid və müxtəlif səviyyəli yol qoşağının istifadəyə verilməsi ilə əlaqədar "Koroğlu" Nəqliyyatı Mübadilə Mərkəzi ilə ətraf kənd və qəsəbələri əlaqələndirən 22 marşrut xətti üzrə (24, 62, 93, 101, 107, 131, 136, 139, 148, 150, 160, 163, 166, 171, 172, 173, 187, 189, 198, 204, 216, 217) avtobusların hərəkət sxemində dəyişiklik edilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu barədə Baki Nəqliyyat Agentliyindən məlumat verilib. Bildirilər ki, "Koroğlu" Nəqliyyatı Mübadilə Mərkəzindən çıxan avtobuslar artıq Ziya Bünyadov prospekti və "Böyük Şor" qoşağına daxil olmadan yollarına davam edəcək. Dəyişiklik sayesində ətraf kənd və qəsəbələrə gedən avtobusların artıq məsafə qət etməsinin qarşısı alınır ki, bu da sərnişinlərin mənzilbaşına daha tez çatması və digər nəqliyyat vəsitələrinin hərəkətinin intensivliyinin artması baxımdan əhəmiyyətlidir.

Külli miqdarda brilyant qasıların Azərbaycanın gömrük sərhədindən gizli keçirilməsi cəhdinin qarşısı alınıb

Gömrük əməkdaşları külli miqdarda brilyant qasıların Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən gömrük nəzarətindən gizli keçirilməsi cəhdinin qarşısını alıblar.

Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəesinin Gömrük hüquqozmalarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan əməliyyat məlumatına əsasən, Dubay-Bakı aviareysi ilə gələn Azərbaycan vətəndaşı nəzarətə götürülüb. Vətəndaş gömrük nəzarəti zonasına daxil olarkən, qanunvericiliklə müəyyən edilən hədlərdən artıq olan malları gömrük nəzarətinə təqdim etməyib, elektron və yazılı formada bəyan etməyib.

Sözügedən şəxs malları "yaşıl dəhliz" buraxılış sistemində istifadə etməklə gömrük sərhədindən keçirmək istəyərkən gömrük əməkdaşı tərəfindən saxlanılıb və "qırmızı dəhliz" yonləndirilir.

Vətəndaşın çamadanına rentgen aparati ilə baxış zamanı, monitorda eks olunan təsvirlərə əsasən, çamadandakı 1 cüt ayaqqabının hər tayının uc hissəsində gömrük nəzarətindən gizlədilmiş malların olması barədə əsaslı şübhələr yaranıb.

Bundan sonra, şəxsi əşyaların arasında olan 1 cüt kişi ayaqqabısının çamadandan çıxarılmış ve hər tayının daxilində həqiqətən polietilen bükümlər gizlədildiyi müəyyən edilib. Daha sonra vətəndaş yoxlama otağına dəvət olunub.

Nəticədə, çamadanda olan 1 cüt kişi ayaqqabısının hər tayının uc hissəsinə qoyularaq, gömrük nəzarətindən gizlədilmiş cəmi 26 ədəd bükümdə müxtəlif həcmli və formalı qasılar aşkarlanıb.

Ekspert arayışına əsasən, aşkar edilən predmetlər ümumi kütləsi 1886,87 karat (377,374 qram) olan brilyant qasılardır. Faktla bağlı araştırma aparılır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin dahilik zirvəsi: 95 ilin işığında

Ulu Öndər Heydər Əliyev bəşəriyyət tarixində qeyri-adiliyi, fenomenal qabiliyyəti, fitri istedadı ilə, siyasi iradəsilə, tarixi proseslərə təsir etmək gücü ilə fərqlənən dahi rəhbər, görkəmli şəxsiyyət ve əzəmətli siyasətçidir.

Siyasetçi-alim Məmməd Əlizadə yazır: "Heydər Əliyev öz ömür yolunda aqillik, kamillik, müdriklik zirvəsini fəth edən qüdrət və dərin zəka sahibi olmuşdur. Aqillik, kamillik, müdriklik isə bütün şəxsiyyəti formalasdırın amillərlə bir-biri tamamlayır. Heydər Əliyev ümumbeşəri ideyaları, həqiqəti, qətiyyəti və ədaləti özündə yaşa-dahilərdəndir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyatının və siyasi fealiyyətinin bütün sahələrini işıqlandıran akademik Ramiz Mehdiyev dahi şəxsiyyətin ensiklopedik istedadı haqqında belə yazır: "Liderliyin, birinci şəxs olmağın ağırlığını uzun bir dövr ərzində çiçinlərində daşıyan Heydər Əliyev ömrün müdriklik çagına qədəm qoymuş, həyatı təcrübə güclü intellekt və siyasi iradə ilə zirvəde birləşmişdir.

Heydər Əliyev böyük siyasətçi olmaqla bərabər, həm de böyük politoloqudur. Dövrünün böyük alimi, müteffekkiri, habelə, böyük ədəbiyyat və sənət bilicisidir. O, həm qədim, həm de müasir tariximizi az qala əzbər bilir. Özü də təkcə mülki tarixi yox, iqtisadiyyatımızın tarixini, mədəniyyətimizin tarixini, milli köklərimizi və millimənəvi dəyerlərimizi heç kim Heydər Əliyev qədər dərindən mənim-səməmişdir.

Lakin Ulu Öndər Heydər Əliyev filosofluğu təkcə Onun öz çıxışlarında ayrı-ayrı müdrik kəlamlar, fəlsəfə fikirlər işlətməsi ilə məhdudlaşdırılmış. Onun deyilməmiş, yazılmış bütün fəlsəfi sistemi vardır. Heydər Əliyev çox müxtəlif sahələrə dair söylədiyi fikirlər, əslində, dərin qatlardakı vahid konsepsiyanın ayrı-ayrı təzahürləridir. Bu konsepsiya Azərbaycanın milli ideologiyasıdır, müasir azərbaycanlığın sosial idealı, milli-fəlsəfi dönyagörüşüdür, Azərbaycan gerçekliyini, onun ictimai-siyasi və mədəni-mənəvi həyatının bütün sahələrini eks etdirən mükəmməl elmi-nəzəri bir sistemdir. Bizim borcumuz Onun söylədiyi fikirləri və əməli fealiyyətini nəzəri təfəkkür səviyyəsində təhlil etməklə bu konseptual sistemin təməllerini üzə çıxarmaqdır".

Azərbaycanı, doğma xalqını və vətənini dərin məhəbbətlə sevən dahi şəxsiyyət - Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Bizim xalqımızın birliyi yaranıbdır və indi heç kəs bu birliyi sindirə bilməz, heç kəs onu poza bilməz. Bizim hamımızın borcumuz, vəzifəmiz bu birliyi, həmrəyliyi daha da yüksəklərə qaldırmaq və ölkəmizi daha da yüksəltməkdir. Azərbaycan xalqı son dərəcə təvazökürlüyü ilə fərqlənən bir xalqdır. Biz heç vaxt öyünen deyilik və əsrlərdən bəri belə olmuşdur. Biz öz məziyyətlərimizi göstərə bilmirik, bəzən də, hətta onları gizlədirik. Bu, xalqımıza xas xüsusiyyətdir. Millilik, azərbaycanlılıq,

milli şur Azərbaycanda həmişə yüksək olmuşdur. Azərbaycanın hər guşəsi və torpağı hər bir azərbaycanlı üçün eñizdir. Azərbaycanın dahi insanları çoxdur. Azərbaycanımızın zənginliyi bir de ondan ibaretdir ki, ölkəmiz elə insanlar yetiribdir ki, bu insanlar kütłəni, xalqı oyada bilib, qaldırı bilib, onlarda milli ruhu inkişaf etdirə bilib, milli ruhu canlandırma bilib və millətimiz millet olub, millətimiz inkişaf edibdir. Azərbaycan xalqı öz müstəqilliyi ilə fərəx edir. Azərbaycan bütün müsəlman Şərqində nümunədir, burada Azərbaycana bərabər elə bir ölkə yoxdur ki, dünyəvi həyat tərzi belə erkən meydana gəlməye başlasın və tez bir zamanda bütün xalq üçün və cəmiyyət üçün həyat normasına çevrilmiş olsun. İndi Azərbaycanı dünyanın hər yerinde tanıayırlar. İndi hər bir azərbaycanlı qürur hissi keçirə bilər ki, mən azərbaycanlıyam, mənim millətimin dövləti, mənim millətim və ölkəm vardır.

Azərbaycan xalqının çox gözəl geləcəyi vardır. Biz keçid dövrünü uğurla keçirik, keçəcəyik və Azərbaycan iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş, mədəniyyəti inkişaf etmiş, xalqın rifah hali yüksəklərə qalmış bir ölkə olacaqdır. Buna əmin ola bilərsiniz. Bizim millətimiz məğrur, cəsur və qəhrəman millətdir. Bizim millətimiz, eyni zaman da, çox dərəcədə döyümlü millətdir. Bunların hamısı ilə birləşdə, bizim millətimiz öz iradəsinə inanan və öz məqsədlərinə nail olmağa inanın milətdir".

Azərbaycan MEA-nın müxbir üzvü Salahəddin Xəlilov qeyri-adı, unikal bir şəxsiyyət olan Heydər Əliyevin önemli əməli fealiyyəti və həyatının hər məqəlesinin işıqlandırılmasının zərurətindən bəhs edərək yazır: "Heydər Əliyev fenomeninin şəxsi həyatdan, siyasi fealiyyətdən kənara çıxan başqa aspektləri də vardır ki, bütövlük naməti, onların da işıqlandırılması lazımdır. Fenomenal yaddaş, güclü məntiq, misilsiz natiqlik məhərəti, qeyri-adı intuisiya, nəhayətsiz fikir dünyası, millilik və ümumbeşərliyin, bədii duyumla rasional düşüncənin, sadə görünüşə mürekkeb məzmunun, müləyimlikle sərtliyin, səmimiyyətlə zəhmin bir şəxsiyyətdə vəhdəti! Təkrarsızlıq, unikalıq və hətta fövqəladəliyin səbəbi də, görünür, qütbərin zirvədə birləşməsidir.

Bir-birindən çox uzaq olan müxtəlif bilik və fealiyyət sahələrində mütəxəssislərə eyni səviyyədə səhərbət aparmaq səriştəsi də bu daxili zənginliyin daha bir təzahürür".

S.Xəlilov akademik R.Mehdiyevin fikirlərini davam etdirərək, Ümummilli Liderin ensiklopedik bilik və çoxşaxəli fealiyyəti barədə yazır: "Dahiləri səciyyələndirən cəhətlərdən biri de budur ki, nə qədər vacib iş görülürse-görünsün, başqa işlər yaddan çıxarılmır. Yeni ən əsası, yaranmış şəraitin mənzərəsini kompleks halda görməkdir və hadisələrin birini o birisinin hesabına həll etmək yox, hamisinin biri və ya növbəti həll yollarını tapmaqdır. Burada Heydər Əliyevin

fenomenal hafızəsi və canlı tarix rolunu oynaması köməyə gelir. O, tarixdən ibret dəri götürməyi bacarır və başqalarına da həmişə bu-nu tövsiye edir. Əvvəlki hakimiyətindən "proletkultuluq" və dağıdıcılıq mövqeyindən fərqli olaraq, Heydər Əliyev nəinki milli köklər və enənələrə qayitmağa üstünlük verdi, eyni zamanda, bunu tarixi kəsilməzliyə emel etməklə, hətta sosializmən qalan dəyərlərə də qayğı və diqqətə yanaşmaqla həyata ke-rirdi.

Bizcə, Heydər Əliyev üçün səciyyəvi olan bir cəhəti də xüsusi qeyd etməyə ehtiyac vardır. O, hər hansı bir şərait daxilində qarşısına qoyduğu müəyyən bir ideyanı, hələlik, gerçəkləşdirə bilmirsə, bu, heç də o demək deyildir ki, Heydər Əliyev bu ideyadan imtina etmişdir və ya onu unutmuşdur. Xeyr, Heydər Əliyev dünyasında heç nə yaddan çıxmır, heç nə unudulmur. İdeya arxa planda, passiv hafizə fondunda yaşamaqda davam edir və əlverişli şərait, münbit mühit yaranan kimi ön xəttə qayıdır, aktivləşir və reallaşdırılır. Beləliklə, Heydər Əliyevin bu günü Onun keçmiş ilə kəsilməz bir əlaqə halındadır. Bu cəhət Onun şəxsiyyətinin bütövlüyünü təmin etməkle yanaşı, həm də çağdaş tariximizin bütövlüyünü və kəsilməzliyini təmin edir.

Heydər Əliyev dünyasında hadisələr həmişə müəyyən bir ideyanın kontekstində cərəyan edir. Hadisələr fikri formalaşdırımdan əvvəl, fikir hadisələri yönəldir. Buna belə, Heydər Əliyev vaxtaşırı hadisələrə sərbəst cərəyan etmək imkanı da verir. Bununla, O, başqalarının da ideyaları üçün meydən açır, təkcə fikir plüralizməne deyil, həm də əməl plüralizməne şərait yaradır. Lakin bütün burlar başlı-başına buraxılmır və daha böyük bir ideyanın reallaşması planının strukturuna daxil edilir. Nəticədə, ilk baxışda xaos kimi görünen ictimai gerçəklilik, əslində, mü-rəkkəb və zəngin bir ideyanın ahənginə uyğunlaşmış olur".

M.Əlizadə Ulu Öndər Heydər Əliyevin dahiliyini belə səciyyələndirir: "Heydər Əliyevin ölkəmizdə şəxsiyyət bütövlüyü ilə dövlətçiliyi idare etdiyi dövrlərin, ağır-yüngül, agrılı-acılı, dərdli-kədərlər anları da az olmamışdır. İnsanın ömür yolu bütün təbii fəlakətlərə, təbiət hadisələri ilə çulğanlanmış olduğu kimi, dövlət idarəciliyində də ictimai-siyasi hadisələr sadədən tutmuş ən mürekkeb, ən ciddi, ən çətin məqamlara qədər çulğanmış olur. Qətiyyətli, müdrik siyasətçi isə bunları saf-çürük edir, fiziki, zehni və əqli gərginlik içərisində olduqda belə, daim fealiyyətdə olur. Bu da dahiliyi şərtləndirən şəxsiyyət amillərindəndir".

Akademik Ramiz Mehdiyev isə Ulu Öndərin fenomenal cəhətlərini belə təqdim edir: "Eyni şəxsin müxtəlif sahələrde, müxtəlif istiqamətlərdə nümayiş etdirildiyi bilik onu tanımayanları təəccübləndirir və heyrətləndirir. Lakin Heydər Əliyev fenomeni qarşısında heyrətlənməklə iş bitmir. Onu öyrənmək, şərh etmək və gənc nəsillərə çatdırmaq lazımdır. Təəssüf ki,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların
müdafası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

Heydər Əliyevin siyasi uğurları və quruculuq fealiyyəti fonunda Onun siyasi maarifçilik fealiyyəti çox vaxt arxa plana keçir və lazımi seviyyədə qiymətləndirilmir. Halbuki demokratik cəmiyyət quruculuğu, ilk növbədə, ictimai şüurun, xalqın siyasi düşünəcək səviyyəsinin inkişafını tələb edir. Heydər Əliyev xalqın səviyyəsinə uyğun gəlməyən, onun başının üstündən keçən qərarlar qəbul etməkdən, xalqın inkişaf səviyyəsinə uyğun İslahatlar aparılmasına və dövletin də xalqla birləşdə inkişaf etdirilməsinə üstünlük verir. Bu baxımdan, xalqın maarifləndirilməsi dövlət quruluğunun mühüm istiqamətlərindən biri kimi çıxış edir. İkincisi, Heydər Əliyev bu və ya digər konkret hadisə ilə əlaqədar danışarken, bəzən hadisənin çərçivəsindən kənara çıxır, problemi ümumiləşdirir, təkcə bu hadisə deyil, bu qəbilədən bütün hadisələrə aid ümumiləşmiş, nəzəri fikirlər söyleyir. Əməli fealiyyətində de Heydər Əliyev Azərbaycanda gedən prosesləri məhdud dairədə öz çərçivəsində qapanan lokal proseslər kimi götürmür. O, beynəlxalq miqyasda analoji hadisələrin ümumişləşdirilməsi və ancaq bundan sonra, məhz bizim üçün səciyyəvi olan cəhətlərin də nezərə alınması mövqeyindən çıxış edir. Yerli hadisələr regional kontekstdə, regional hadisələr isə beynəlxalq miqyas üçün səciyyəvi olan ümumi tendensiyalar və meyillər kontekstində nezərdən keçirilir.

Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur.

Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur.

Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini səciyyələndirən mühüm xüsusiyyətlərdən biri budur. Heydər Əliyevin ideya dünyasının, nəzəri və praktik irlərin öyrənilmesi müasir Azərbaycan ictimai elminin mühüm vəzifələrində biridir. Əsas məqsəd Heydər Əliyevin düşüncə tərzini və hadisələrə münasibətini

"Bakcell" in yeni CİN tarifləri ilə daha COX danış!

Tam yeni həftəlik və aylıq CİN paketləri
sayesində yaxınlarınızla bol ünsiyət
sevinci yaşayın

Azerbaycanın ilk Mobil Operatoru
ve Aparıcı Mobil Internet Provayderi Bakcell şirkəti böyük məmənuniyyətlə abunəçilərinə sərfli qiymətə daha COX danışmaq imkanı verən tam yeni CİN1 və CİN5 tariflərini təqdim edib. Yeni istifadəyə verilmiş CİN1 təklifi sayesində müştərilər həftədə sadəcə 1 AZN ödəməkələ 100 dəqiqə (həftə ərzində istifadə üçün 50 şəbəkə-daxili dəqiqə və həftə sonu ərzində istifadə üçün 50 şəbəkə-daxili dəqiqə) və 50 SMS əldə edəcəklər. Bu təklifdən həm yeni, həm də cari Bakcell abunəçiləri yararlana bilərlər. Həmçinin, CİN1 tarifi ilə yeni nömrə alan bütün abunəçilərin hesabına eləvə olaraq 2 AZN və 120 Mb internet bonus əlavə edəcək.

CİN5 tarifi ilə ise abunəçilər ayda sadəcə 5 AZN ödəyərək 600 dəqiqə (həftə ərzində istifadə üçün 300 şəbəkə-daxili dəqiqə və həftə sonu ərzində istifadə üçün 300 şəbəkə-daxili dəqiqə) və 300 SMS əldə edib bol ünsiyət sevinci yaşayacaqlar.

"Biz istəyirik ki, dəyərli abunəçilərimiz dəqiqlərə xərclənən pulu fikirləşmədən öz yaxınları ile istədikləri qədər sərbəst dənişə bilsinlər. CİN1 və CİN5 tarifləri abunəçilərə çeviklik və ünsiyət rahatlığı təmin etmək üçün yaradılıb və bu təkliflərdən yararlana müştərilər daha çox ünsiyət imkanı əldə edəcəklər", deyə Bakcell şirkətinin baş marketing direktoru Todor Dimitrovski bildirib. Yeni CİN tariflərinə qoşulmaq asandır. CİN1 tarifinə qoşulmaq üçün *301#YES kodunu, CİN 5 tarifinə qoşulmaq üçün isə *305#YES kodunu yığın.

Müasir mobil rabitə xidmətləri istifadəçilərinin tələbləri gündən-günə dəyişməkdədir. Biz isə onların tələb və gözənlərini qarşılaşmaq üçün öz xidmətlərimizi daha rahat etməyə çalışırıq. İnnovasiya sahəsində özünü doğrultmuş lider olan Bakcell öz müştərilərinə yenilənmiş, rahat və maraqlı təkliflər verməyə davam edəcək", deyə Todor Dimitrovski əlavə edib. Yeni CİN1 və CİN5 tarifləri və Bakcell şirkətinin digər sərfəli təklifləri barədə daha etraflı məlumatı www.bakcell.com səhifəsində əldə etmək olar.

TƏBRİK EDİRİK!

Ümid bala, 1 yaşıñ mübarək!

Ümid balanı 1 yaşıñ tamam olması münasibəti ilə babası Şahmərdan, nənəsi Nəhayət xanım, anası Sevinc, dayısı Vasif, xalası Selcan və bütün yaxın qohumları təbrik edir, ona xoşbəxtlik və səadət dulu ümidi illər arzu edirlər.

Bu gün sizin evinizdə xoş andır,
Fərəhini qoy aşmasın təlaşın.
Təbrik edən baba, nənə, anandır,
Ümid bala, mübarekdir 1 yaşıñ.

El-obada başı uca olasan,
Daim olsun qəlbini temiz, başın dik.
Yaşa dolub ahil qoca olasan,
Nəsibin də olsun paklıq, ülvilik.

Örnəyinə çevrilesən igidin,
Həyatına rövneq versin her çiçək.
Budaq açıb pöhrələnmiş ümidiñ
Qönçələnib açsın təzə-ter çiçək.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Muradlı Nüşabə Ədalət qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

9 may

Bakı növbəti mötəbər turnirə ev sahibliyi edəcək

Mayın 11-12-də Bakı idman Sarayında idman kapoeyrası üzrə dünya çempionatı keçiriləcək. AZERTAC xəber verir ki, Ümumdünya Kapoeira Federasiyası (WCF), Gənclər və idman Nazirliyi və Azərbaycan Kapoeira Federasiyasının təşkilatçılığı ilə təşkil olunacaq yarış Azərbaycanın Braziliyadakı səfirliliyi və Braziliyanın Azərbaycandakı səfirliliyi tərefindən dəsteklənir.

Çempionata 40-dan çox ölkədən yuzlərlə idmançı və komanda üzvünün qatılacağı gözlənilir. Yarışda, həmçinin dünyanın 12 en iri kapoeira qrupu və onların grand masterlərinin, fəxri qonaq kimi resmi şəxslərin iştirakı gözlənilir.

Dünya çempionatında ölkəmiz müxtəlif çəki və yaş kateqoriyaları üzrə 25 idmançı ilə təmsil olunacaq. Yığma komandamız mundiala hazırlığı Azərbaycan Kapoeira Federasiyasının baş məşqçisi Elgiz Əlizadənin rəhbərliyi ilə davam etdirir. Yarış bir çox beynəlxalq televiziya və internet kanalları, o cümlədən Braziliyanın televiziya məkanında işıqlandırılacaq.

Bədii gimnastlarımız İspaniyada

bürünc medal qazanıblar

Bədii gimnastika üzrə Azərbaycan millisinin üzvləri İspaniyanın Quadalaxara şəhərində "Challenge" seriyasına aid dünya kuboku yarışlarında çıxış ediblər. AZERTAC xəber verir ki, Ayşən Bayramova, Siyana Vasileva, Zeynəb Hümmətova, Diana Doman, Aliyə Paşayevadan ibarət qrup hərəkətləri komandamızın final mərhələsində 3 top və 2 ipl çıxışları onlara turnirin bürünc medalını qazanıblı. On yeddi komanda arasında gedən mübarizədə qızlarımızın çıxışlarının hakimlər tərefindən 17.350 xalla dəyerləndirilməsi, onları yalnız Bolqarıstan və İtaliya komandalarından geri salıb.

Dünya kuboku ilə paralel Fransanın Korbeyl-Esson şəhərində keçirilən beynəlxalq turnirde isə ölkəmizi yəniyetmə bədii gimnastlarımız Darya Sorokina, Arzu Cəlilova və Yelizaveta Luzan təmsil ediblər. Gimnastlarımız arasında ən yaxşı nəticəni A.Cəlilova göstərib. O, gürzlər və lent ilə çıxışına görə, 4-cü yerdə qərarlaşıb.

İspaniya yığması "Real"ın oyuncuları olmadan hazırlığa başlayacaq

İspaniya yığması 2018-ci il Dünya Çempionatına hazırlığın yekun mərhələsinə mayın 28-də başlayacaq. Telim-məşq toplantıni Kiyevdə Çempionlar Liqasının final oyunundan cəmi iki gün sonra təşkil olunacaqdan "Real"ın oyuncuları iştirak etməyəcək. AZERTAC xəber verir ki, Xulen Lopetegi ilə İspaniya Kral Futbol Federasiyasının idman direktoru Fernando Yerro arasında keçirilən görüşdə müraciətin mayın 18-i saat 13.00-da səsləndiriləcəyi, 10 gündən sonra isə oyuncuların maşq düşərgəsində yığılacağı bildirilib. Telim-məşq toplantıından sonra İspaniya yığması iyunun 7-de Krasnodara, DÇ-2018-in yerleşdiyi baza ya yollanacaq. Dünya çempionatı matçlarında ispanlar iyunun 3-de Vilyarrealda İsvəçre yığması ilə yoldaşlıq oyunu keçirəcəklər. Məşqçi bu matçda "Real"ın oyuncularının iştirak etməyəcəyini təsdiqləyib.

Karlos Sayns Bakı trasında "Red Bull"un pilotları arasındakı qəzadan danışb

"Reno"nın pilotu Karlos Sayns bu yaxınlarda Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisinde "Red Bull"un pilotları Daniel Rikkardo və Maks Ferstappen arasında baş vermiş və hər iki pilotun trasdan çıxmazı ilə nəticələnmiş hadisəni şərh edib. İspan pilotunun sözlerinə görə, "Reno" komandası özünün digər pilotu Niko Hülkenberq ilə onun arasında bu cür qəzaya yol verməzdı. K.Sayns deyib: "Həm Ferstappen, həm də Rikkardo bu hadisədə eyni dərəcədə təqsirlidirlər. Bu incident baş verməmeli idi. Amma pilotlar başa düşürər ki, özlərini çox aqressiv apardılar. Daniel çox aqressiv idi, Maks isə sürəti gec azaldı. Mənimlə Hülkenberqın başına bu hadisə gələ bilərdim? Komanda yoldaşları arasında belə incidentlər olmamalıdır, amma bu cür hallar həmişə baş vere bilər. Bakıda Maks və Danielin mübarizəsinin bu qədər uzun sürməsinə gəldikdə isə düşünürəm ki, komanda bizi dayandırardı".

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Muradlı Nüşabə Ədalət qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.